

میمن عالم | مہمہ
آلیم

MEMON ALAM

A Publication of World Memon Organisation.

www.wmopc.com

JANUARY 2014

Volume No. 56 Issue No. 662

Social Responsibility in Islam

KAMDAR

group

property investment and development

Property Investment • Property Asset Management
Facilities Management • Project Management
Retail, Commercial and Industrial Property Development
Residential Conversions • Urban Renewals

Head Office - Pietermaritzburg Tel: +27 33 345 0833 Fax: +27 33 345 0843
Email: yusuf@kamdargroup.co.za tahir@kamdargroup.co.za 280 Burger Street, Pietermaritzburg, South Africa

Durban Office Tel: +27 31 337 3601 Fax: +27 31 337 2600
Email: tehseen@kamdargroup.co.za 577 Mahatma Ghandi Avenue (Point Road), South Beach, Durban, South Africa

www.kamdargroup.co.za

Seaboard
HOTEL AND HOLIDAY APARTMENTS

Affordable Holiday Accommodation by the Sea

2 & 4 SLEEPER

SELF CATERING ACCOMODATION

TEL: +27 31 337 3601 FAX: +27 31 337 2600
EMAIL: reservations@seaboardhotel.co.za
WEB: www.seaboardhotel.co.za

577 Mahatma Ghandi Avenue
(Point Road), South Beach,
Durban

Great Summer specials for Dec/Jan year end holiday period
Terms and Conditions apply prices quoted are for prepaid
non refundable min 3 night stay
A BEE Level 3 Status Company - A Division of the Kamdar Group

SILVER STAR
Electronics L.L.C.

YEARS OF EXCELLENCE
15

- Disaster Recovery Solution
- Annual Service Contracts
- Time & Attendance Devices
- Computer Peripherals
- Data & Voice Cabling & PABX
- Router Configuration
- LAN & WAN
- PC Assembling
- VPN Solutions
- Printer Services

- Data Recovery
- CCTV & Time Attendance Device
- Printer Servicing
- Virus Protection & Disaster Recovery
- Annual Maintenance Contract
- Structured Cabling & Router Configurations

hp lenovo IBM TOSHIBA DELL Alcatel-Lucent Microsoft

00971 4 3595 361 www.ssedubai.com

میں عالم
میں

MEMONALAM

JANUARY 2014
Volume No. 56
Issue No. 662
Registration No. SS-038

Memon Alam Committee:

Chairman & Chief Editor
Pir Muhammad A. Kaliya

Members:

A. Qadir Usman
Abdur Razzak Thaplawala
Haji Abdul Razak, WMO Europe Chapter
Umer Abdul Rehman
Altaf Ahmed Vayani
Bilal Umer
A. Sattar Jakhura
A. Hamid Suriya

World Memon Organisation

President:
A. Sattar Dada (Botswana)

Senior Deputy President
Sir Iqbal Sacranie (Europe Chapter)

Deputy President
Ashraf Sattar (Far East Chapter)

Secretary General
Pir Muhammad A. Kaliya (Pakistan)

Deputy Secretary General
Bashir Sattar (Europe Chapter)

Treasurer
Muhammad Yousuf Adil (Pakistan)

Vice President (Pakistan Chapter)
Shoaib Ismail Mangrora

Asstt Secy. General (Pakistan Chapter)
H.M. Shahzad

Vice President (Middle East Chapter)
Iqbal Dawood

Asstt. Secy. General (Middle East Chapter)
Ahmed Shaikhani

Vice President (Europe Chapter)
Hanif Usman Dada

Asst. Secy. General (Europe Chapter)
Imran Amin Panaawala

Vice President (Africa Chapter)
Yunus Suleman

Asstt. Secy. General (Africa Chapter)
Aslam Kalla

Vice President (Far East Chapter)
Abdul Cader Saleem

Asstt. Secy. General (Far East Chapter)
Majeed Karim

**WMO Charitable Foundation
Chairman**
Solly Noor (Africa Chapter)

Deputy Chairman
Haroon Karim (Europe Chapter)

General Secretary
Feizul Ayoob (Africa Chapter)

Deputy Gen. Secretary
Mahmood Shaikhani

Treasurer
Sayeed Mia (South Africa Chapter)

Contents

English Section

From the Desk of the Editor

07 Social Responsibility in Islam

Cover Story

09 Social Responsibility in Islam

12 Good Neighborliness

15 Social Responsibility in the modern world

Community News

18 Career Counseling Session at MITI

20 Orientation Ceremony of 11th Batch of Ladies at MITI

22 Memon Educational Board - Science Exhibition & Fun Gala

26 WMO North America Chapter now registered as Public Charity

27 The oldest Memon lady in North America

28 Memon Association of Canada President honored in Jeddah

Islam

30 Overcoming Laziness & Procrastination

33 Concept, Significance & Importance of Dua (Part 2)

Education

35 The Seeking of Knowledge is obligatory for every Muslim

37 Teaching creates all other professions

Personal Development

40 The Power of Choice

Health Tips

41 Heart Attacks & Drinking Warm Water

General Knowledge

43 More than 100 Keyboard Shortcuts

Gujarati Section

46 Memon Quom No Bhootkal ma Dokiya

47 Bharam ane Vahem

48 Adamjee Haji Dawood

49 Jhalakdaar Hero no Vechaan

50 Iqbal Officer no Bahumaan

51 Mumbai na Hatimdil Memono

52 Quaid-e-Azam no Memono ne Bodh

Urdu Section

54 ایم پی ایف: مختلف شعبوں میں خدمات انجام دینے والوں کو اعزازات کی تقسیم

55 تفریحی اور کاروباری سفر

56 دن میں میک اپ کرنے کے کچھ ٹرکس

57 پیسے ہماری بازگشت ہوتے ہیں

59 صحت مند رہنے کیلئے طرز زندگی بدلیں

60 چکن گارڈن تازہ سبزیاں گھر میں اگائیں

61 اقتباسات

62 ماہ ربیع الاول

Published and edited by:
Umer A. Rehman for WMO

Printed by:
Bilal Umar – ADK Printers

Address:

World Memon Organisation (WMO)
32/8, Street No. 6, Muslimabad
Off: Kashmir Road Karachi
email: memonalam@wmo.com

For online version, please logon to:
www.wmo.com

MISSION OF WMO

The Mission of WMO is to act as the central Memon organisation representing the Memon Community throughout the world and to promote the advancement, upliftment, unity, welfare and well-being of Memons in the world, in all aspects of life and at all times in accordance with and under the guidance of Islamic principles.

MEMBERSHIP TO THE WMO

The World Memon Organisation has the following categories of Membership:

1. Apex Bodies (National Bodies)
2. Institutional Members (Regional and Local Bodies) Local Institutions, Foundation, Trusts, Social Welfare organizations, professional institutions, chamber of commerce, educational boards, etc
3. Corporate Members (Commercial Bodies) -
4. Individual Members (Annual or Life Members)
5. Associate Members (any Non-Memon Organizations or Non-Memon Individual)
6. Patrons
7. Trustees of WMO Charitable Foundation (WMOCF)

MEMBERSHIP FEES

Apex Members	US \$500 (Annually)
Institutional Members	US \$250 (Annually)
Corporate Members	US \$500 (Annually)
Annual Membership	US \$50
Life Membership	US \$1,000
Patron `	US \$25,000
Trustee	US \$100,000

NOTES:

1. Subscription for female applicants shall be half the normal fees
2. Subscription for Life Members can be paid in three equal annual installments
3. Subscription for Patrons can be paid in five equal annual installments
4. Subscription for Trustees can be paid in five equal annual installments

SUBSCRIPTION FOR MEMON ALAM

For Pakistan:	Rs. 1000 per annum
For Other Countries:	US \$50 per annum

ADVERTISEMENT TARIFF FOR MEMON ALAM

Back Page	US \$500 per issue
Inside Title Page	US \$400 per issue
Inside Back Page	US \$350 per issue
Other pages	US \$250 per issue

SPECIAL DISCOUNTS

For 12 issues in a year	30%
For 8 issues in a year	20%
For 4 issues in a year	10%

Pulse India

FOODSTUFF (L.L.C.)

P.O.Box: 64617, Al-Ras, Deira, DUBAI (UAE)
Tel: 2291779 Fax: +971-4-2261799 Mobile: +971556875677
E-mail: pulseind@eim.ae Website: www.ranani.com

Manufacturer of Quality Pulses

Pulse India

SPICES & GRAIN PROCESSING LLC.

Factory: P.O. Box 21270 Al-jurf AJMAN (UAE)
Mob: +971504244025 & +971554244025

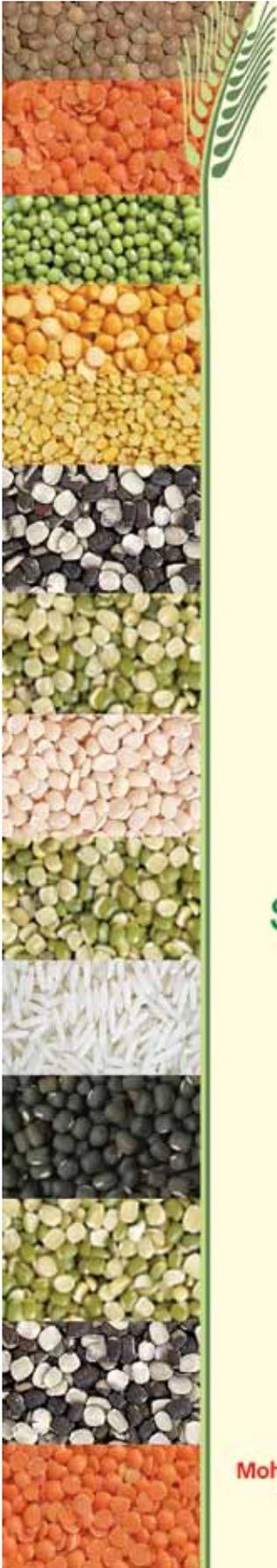
SINGAPORE OFFICE

Pulse India

OVERSEAS (S) PTE LTD
EXPORT OF PULSES
SINGAPORE

Mohamed Yasin Ranani
Managing Director

Mohamed Asfak Ranani
Managing Director

Challenging Spirit

MEHRAN
SUGAR
MILLS
LIMITED

Since 1965, Mehran Sugar Mills Limited has been in the business of producing premium quality white refined sugar and allied products. We have laid our foundation on solid principles aimed to assure a leadership position in the industry. We stride with a challenging spirit based on modern management principles. We consider our farmers as our back bone and continually propagate to increase plantation of sugarcane through diversified incentives.

Corporate social responsibility is a vital part of our philosophy. It is an inherent vision of the Company to have a significant positive contribution towards the society. We are constantly working towards improving the health and education standards in our area.

Adamjee House, 8th Floor, I.I. Chundrigar Road, Karachi - 74000, Pakistan
Tel: +92-21 3241 7131 (4 Lines), Fax: +92-21 3241 6477
E-mail: msm@mehransugar.com, Website: www.mehransugar.com

Social Responsibility in Islam

Islam has adopted the most beautiful method to put the Muslims on the basis of moral values. Islam exhorts the people to truthfulness, honesty, patience and politeness and restrains them from forgery and creating discord.

Similarly, it exhorts them to help the poor and restrains them from doing injustice, encroaching upon the rights of others and collecting money through unlawful means. As it has enjoined prayers, fasting and pilgrimage, it has prescribed zakat also as a compulsory meritorious act, to implement its policy of helping the poor. All these laws represent the moral injunctions of Islam and aim at the moral uplift of the Muslims.

The role of the individual in Islam is not limited to fulfilling the five pillars. The Muslim in an Islamic community has a greater responsibility than is usually understood. All of a Muslim's activities in life are included as acts of worship depending upon the intention underlying them. Nothing is required from a Muslim beyond service to Allah, The Almighty, and nothing is accepted from him, which is not a service.

Every individual's responsibilities fall into two parts: his responsibility to adhere to the teachings of Islam and his responsibility to enjoin good and forbid evil – which is social reform. There is a reason why enjoining good and forbidding wrong comes first. It emphasizes the Muslim's duty and implies faith can only be realized by certain actions, which maintains a relationship between the individual and society.

Neglecting these duties leads to widespread corruption and leads to an increase in evils that consume the core of the community. As per the historian, Edward Gibbon, "Every great civilization of which we have record in history that came and went, failed from within". He goes on to say that the Roman Empire succumbed to barbarian invasions because of the gradual loss of civic virtues of its citizens. He summarizes that it is easy to see a similar pattern unfold in any great civilization, up to the present era.

When we look around us, at our neighborhood, our city, our country, our nation and the Ummah as a whole, we do find that we have greatly drifted away from the teachings of Islam regarding our positive role in the society and our responsibilities towards others. We all have to strive hard to bring our social values back, in ourselves and in others, especially in our younger generations. At a recent Friday lecture at a nearby mosque, the Imam was speaking about the same topic. He pointed out that every individual thinks that he has to change others first but in reality we all have to change ourselves first.

Islam teaches us that the Ummah or society is like a wall and every individual member of the society is like a brick. Being a part of the society, every individual acts as an integral part of the whole body namely the society. This is beautifully explained by the following hadith:

Allah's Messenger (P.B.U.H.) said, "You see the believers as regards their being merciful among themselves and showing love among themselves and being kind, resembling one body, so that, if any part of the body is not well then the whole body shares the sleeplessness (insomnia) and fever with it."

-Narrated by An-Nu'man bin Bashir, Sahih al-Bukhari

An individual is the basic unit of a family and the family is the basic unit of society. A neighborhood is the first building block of a society. Many neighborhoods collectively may form a community and many communities form a society. That is why Islam stresses too much on taking care of the neighbor, the building block of a society.

Abu Shuraih reported: The Prophet, peace and blessings be upon him, said, "By Allah, he does not believe! By Allah, he does not believe! By Allah, he does not believe!" It was said, "Who is it, O Messenger of Allah?" He said, "He whose neighbor is not safe from his evil."

Sahih Bukhari

Allah' Apostle (peace and blessings be upon him) said, Gabriel kept on recommending me about treating the neighbors in a kind and polite manner, so much so that I thought that he would order (me) to make them (my) heirs."

Narrated by Ibn `Umar, Sahih al-Bukhari

Islam has laid down universal fundamental rights for humanity that are to be observed and respected under all circumstances. In order to realize these rights in one's everyday social life, Islam provides both legal safeguards and a very effective moral system. In brief, whatever improves the well-being of an individual or a society is morally good, and whatever harms this well-being is morally bad.

Islam attaches great importance to the love of God and fellow human beings, and discourages excessive formalism.

We read in the Quran (what means):

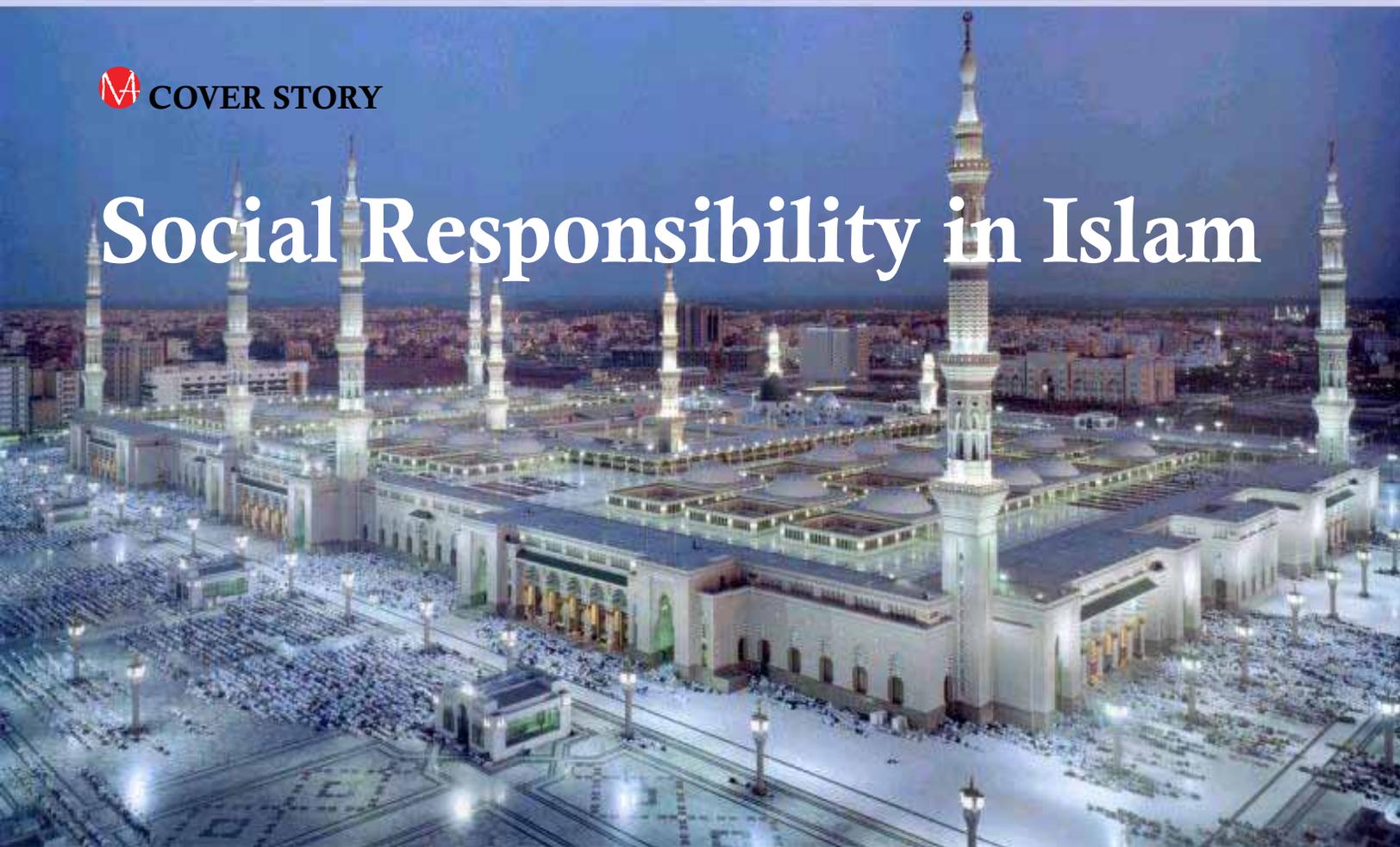
"It is not righteousness that you turn your faces towards East or West, but [true] righteousness is [in] one who believes in Allah, the Last Day, the Angels, the Book, and the prophets and gives wealth, in spite of love for it, to relatives, orphans, the needy, the traveller, those who ask [for help], and for freeing slaves; [and who] establishes prayer and gives Zakaah; [those who] fulfil their promise when they promise; and [those who] are patient in poverty and hardship and during battle. Those are the ones who have been true, and it is those who are the righteous." [Quran: 2:177]

The current topic of Social Responsibility and Civic Sense is very deep and wide. But we have decided to present a few thought-provoking articles to encourage our readers to think further on this valuable Islamic teaching about social reform and act appropriately to bring about a revolution in our respective neighborhoods and community.

We believe that each of us can make the difference. We have the social responsibility to be kind to the environment and to each other. We believe the knowledge that is not used, is not useful; it needs to be transferred to our next generations so we can be part of a master plan to build a better world.

Pir Muhammad A. Kaliya
Chief Editor

Social Responsibility in Islam

Prophet Muhammad (peace and blessings be upon him) said,

“The faithful, in their love for one another and in their having mercy for one another and in their kindness toward one another, are like one body; when a member of it ails, all (the parts of) the body call one another (to share the pain) through sleeplessness and fever.” (Muslim)

The difference between Islam and most other religions is that it did not content itself with merely establishing acts of worship and abandon the needs of society to any form of governing body. Rather, Islam established ways of conduct, relationships, and rights and obligations for the individual vis-à-vis members of his family and the nation and for

the nation vis-à-vis other nations. The reform of society was the main target of Islam. Even acts of worship contribute to the achieving of this reform. Within the framework of human society, the Islamic nation is a compact union having recourse to itself, possessing an inner sense of responsibility for its own members, and resisting decay, both individually and collectively.

This social solidarity (takaful) is apparent in all aspects of Prophet Muhammad (P.B.U.H.)’s Message. The history of mankind shows that few societies have developed as strong a sense of solidarity

or have cooperated as closely or acted as mercifully as have Islamic societies.

Developing this two-way responsibility is Islam’s principal way of achieving reform and social solidarity.

The individual’s responsibility for the community in Islamic societies and conversely the community’s responsibility for the individual are of primary magnitude, constituting a trust of life and the highest of its responsibilities. It is for that reason that Islam introduced community worship. Islam also enjoins the group not to neglect the individual, obligating it to safeguard

his various interests, to respect his rights and freedom, and to harmonize different interests. In Islam, praying in groups is preferred many times over to praying individually.

The individual is thus an integral element of the Islamic society; he perfects it and is perfected by it, he gives to it and receives from it and he protects it, and is protected by it. Developing this two-way responsibility is Islam's principal way of achieving reform and social solidarity. Islam has impressed the meaning of these two types of responsibility on the individual and collective conscience in order to guarantee for Muslims the life of a unified, sound, happy and productive body in a classless community.

According to the Prophet (peace and blessings be upon him):

“Every one of you is a shepherd, and every one of you will be questioned about those under his rule: the ruler is a shepherd, and he will be questioned about his subjects; the man is a shepherd in his family, and he will be questioned about those under his care; and the woman is a shepherd in the house of her husband, and she will be questioned about those under her care... Thus, every one of you is a shepherd and is responsible for those under his care.” (Al-Bukhari)

In the words of the Glorious Qur'an:

Hast thou observed him who belieeth religion? That is he who repelleth the orphan, and urgeth not the feeding of the needy. (Al-Ma'un 107:1-3)

Those who entered the faith... prefer [the fugitives] above themselves though poverty become their lot. (Al-Hashr 59: 9)

Islam has the individual say in his invocations:

Place not in our hearts any rancor toward those who believe. (Al-Hashr 59:10)

When this precept is practiced to the full, the heart of the individual is dedicated to society and to his complete submergence in it.

To the group, Islam declares that believers are naughty else than brothers.

Therefore make peace between your brethren. (Al-Hashr 49:10)

The blood of the Muslims shall be answered for; for the least worthy among them is entitled to their protection, and their hand is lifted against those who are against them as the Prophet (peace and blessings be upon him) said:

“Help your brother whether he is the doer of wrong or wrong is done to him.”

The Companions asked, “O Messenger of Allah! We can help a man to whom wrong is done, but how could we help him when he is the doer of wrong?”

The Prophet replied, **“Hold him back from doing wrong.”** (Al-Bukhari)

An outstanding illustration of the decree that society be responsible for the individual's behavior can be found in this parable by the Prophet (peace and blessings of Allah be upon him):

“The example of the person abiding by Allah's order and restrictions in comparison to those who violate them is like the example of those persons who drew lots for their seats in a boat. Some of them got seats in the upper part, and the others in the lower. When the latter needed water, they had to go up to bring water (and that troubled the others), so they said, ‘Let us make a hole in our share of the ship (and get water) saving those who are above us from troubling them. So, if the people in the upper part left the others do what they had suggested, all the people of the ship would be destroyed, but if they prevented them, both parties would be safe.’” (Al-Bukhari)

This understanding between individual and society of common responsibility for common interests is the basis for resisting social ills, and every method for achieving reform would remain fruitless unless preceded by such an understanding.

Source: Abd Al Rahman Azzam, Writer
(www.onislam.net)

ARY

GOLD BARS

The Gold Standard

The purest form of Gold 999.9

Available in 1gm to 1kg

Ten Tola and Kilo Bars available in 995 and 999 purity respectively

ARY JEWELLERY
U.A.E. PAKISTAN - OMAN - U.K. - U.S.A.

CORPORATE HEAD OFFICE
ARY House, Deira Gold Souk,
P.O.Box 1123
Dubai, U.A.E.
Tel: +971 4 2263535
Fax: +971 4 2267988

<http://www.arygold.com>

email: info@arygold.com

Good-Neighborliness

A'ishah and `Abdullah ibn `Umar (may Allah be pleased with them) reported that the Prophet (peace and blessings of Allah be upon him) said, "Jibreel (A.S.) has continued to strongly recommend me to be kind to my neighbor until I thought that he would make him among my heirs." (Al-Bukhari, Muslim, Malik, and others).

Islam aims at creating a society that not only implements Allah's laws, but also adopts certain values that ensure its strength as a coherent, caring society, where everyone feels their importance to the community. None are left to waste or suffer on their own. An Islamic society is one where every individual is important and everyone enjoys the protection of the community. It is needless to say that all members of society have a duty and a responsibility towards their community. In return, they enjoy the care and protection of that community.

In order to create a solid basis for its closely knit community, Islam begins with encouraging good-neighborliness. One of the worst social acts someone can commit is to be unkind to their neighbors. The reasons for this insistence on good-neighborliness are crystal-clear. In a neighborhood where people quarrel and one set of neighbors

try to harm another, there is no chance of harmony prevailing there. Indeed, people try to move out from such an area, peace being the basic condition for development. It is not surprising, therefore, that the Prophet should emphasize on many occasions the importance of good-neighborly relations.

This hadith, which has been widely reported with different chains of reporting, is highly significant. Moreover, it is phrased in a way that leaves no doubt where the order to be kind to neighbors comes from. It is Angel Jibreel (A.S.) who is recommending the Prophet to take such an attitude to his neighbors. Jibreel (A.S.), as an angel, does not initiate anything from himself. He simply carries a message from Allah to His Prophet (P.B.U.H.) and conveys it in its entirety. In the Qur'an, Allah describes angels as creatures who do not disobey Allah whatever He bids them: (and they do what they are bid) (At-Tahrim 66:6).

So, when Jibreel (A.S.) makes a recommendation to the Prophet, he simply conveys to him what Allah wants him to convey. That recommendation is, then, an order given by Allah.

We also note that the recommendation has been repeated again and again in order to create a certain impression in the mind of the Prophet (P.B.U.H.). Again, Jibreel (A.S.)

was acting on Allah's order. It is Allah Who wants him to repeat this recommendation time after time.

The Prophet (P.B.U.H.) was the best man to understand what Allah wants of him. A simple order or recommendation would have been adequate for the Prophet to understand that he should be kind to his neighbors. This hadith suggests something more. It implies a certain duty that should not be neglected for any reason whatsoever. This is understood from the fact that the recommendation was frequently repeated by Jibreel (A.S.), who was acting on Allah's order.

We can also try to visualize what that recommendation was like. It must have emphasized the fact that a neighbor has a very strong claim on those who live in the same area with him or her for the Prophet (P.B.U.H.) to have the sort of impression that he specified. In other words, when we treat our neighbors with kindness, we are only giving them what they are entitled to by right. The kindness should be mutual since we, as their neighbors, are entitled to the same right. When people in any neighborhood act on this recommendation — or actually, this order —, then that neighborhood is bound to be happy and strong. Everyone will enjoy the feeling of

belonging to a good community that cares for them and for their interests and provides them with protection.

The Prophet (P.B.U.H.) tells us that Jibreel (A.S.) continued to urge him to be kind to his neighbors so much so that he thought that next he would be told that neighbors were entitled to inherit from their neighbors like their own relatives. That gives neighbors a degree very close to that of one's own relations. It makes them almost of the same family. Had that been ordered, every neighbor would have had such a share of inheritance, be they righteous or wrongdoer, friend or foe, a local person or a stranger who has moved in recently, a good member of the locality or a bad one. This is what applies to those entitled to a share of inheritance, according to the Islamic system. When someone dies, the heirs receive their shares of the inheritance without regard to any of the aforementioned factors. Their entitlement to their shares is derived from their relation to the deceased, not from their character.

The same would have applied to neighbors had they been made heirs to their neighbors.

This hadith, however, remains highly significant in the sense that it describes how close a relationship between neighbors in a Muslim society should be. When people understand this fully, they are bound to value their ties with their neighbors very highly.

In another hadith, the Prophet (P.B.U.H.) links certain attitudes to belief in Allah and the Day of Judgment. Among these is good-neighborliness. Abu Shuraih Al-Khuza'i quoted the Prophet as saying, "Anyone who believes in Allah and the Last Day let him be kind to his neighbor. Anyone who believes in Allah and the Last Day, let him be hospitable to his guest. Anyone who believes in Allah and the Last Day, let him say something good or be silent" (Al-Bukhari, Muslim, Ahmad, and others).

Again, the mode of expression here is highly significant. The Prophet (P.B.U.H.) relates each of the three habitual attitudes

he recommends to belief in Allah and the Day of Judgment. He uses this mode of expression in order to highlight the importance of each of these three attitudes.

The Prophet (P.B.U.H.) mentions the Day of Judgment because it is the day of reward or punishment. Non-believers on the Day of Judgment are unlikely to give it any importance in shaping their social behavior. From this we understand that kindness to neighbors will be rewarded highly by Allah. It is needless to say that those who act on the Prophet (P.B.U.H.)'s recommendation will have the immediate reward of their kindness being returned by their neighbors. But they should not make that their motive. It is not the reward from the neighbors that they hope for; the reward from Allah is much more important. It is that to which we aspire. It gives us the appropriate motive. Hence, we will be keen to merit that reward.

Source: By Adil Salahi, Editor, Arab News, Saudi Arabia (www.onislam.net)

APPEAL FOR DONATION FOR THE WMO EDUCATIONAL ENDOWMENT FUND

The World Memon Organisation, Pakistan Chapter has recently established the WMO Education Endowment Fund to facilitate Memon students to pursue higher and professional education by availing loans, which are repayable in easy installments without any kind of markup or charges.

The WMO Education Endowment Fund will help countless students, especially the white-collared members of the Memon community, who cannot afford the high costs of modern day education but at the same time do not qualify for Zakat. The WMO Education Endowment Fund is a major step to bring about progress and prosperity in the Memon community.

We humbly request the members of the World Memon Organisation (WMO), the Trustees of World Memon Organisation Charitable Foundation (WMOCF), our valued donors, well-wishers and philanthropists to join us in this noble endeavor to bring about an Educational Revolution in the Memon Community by contributing generously to the WMO Education Endowment Fund.

May Almighty Allah reward you abundantly in this world and the hereafter. Ameen.

Pir Muhammad A. Kaliya
Shoaib Ismail Mangrora
H. M. Shahzad

Peer Muhammad Diwan
Gul Muhammad Jan Muhammad

Social Responsibility in the modern world

Socially responsible means that people and organizations must behave ethically and with sensitivity toward social, cultural, economic and environmental issues.

George Bernard Shaw said, "I am of the opinion that my life belongs to the whole community and as long as I live, it is my privilege to do for it whatever I can. I want to be thoroughly used up when I die, for the harder I work the more I live."

Socially Responsible Company

Winston Churchill said: "We make a living by what we get, but we make a life by what we give."

The International Organization for Standardization (ISO) states: "In the wake of increasing globalization, we have become increasingly conscious not only of what we buy, but also how the goods and services we buy have been produced. Environmentally harmful production, child labor, dangerous working environments and other inhumane conditions are examples of issues being brought into the open. All companies and organizations aiming at long-term profitability and credibility are starting to realize that they must act in accordance with norms of right and wrong." Socially responsible individuals are demanding companies and organizations to become more socially responsible.

Corporate Social Responsibility

Corporate Social Responsibility (CSR) is accountability of the Business Corporations to the society in general. The Management cannot use the resources, including human and natural, in any way it likes and has the responsibility to deliver goods at reasonable price and good quality

The businesses should understand that the consumer, who is a member of the society community, is the primary reason why businesses thrive. It is the consumer or the member of the society who buys the products and makes the businesses to grow and get bigger and bigger.

Businessmen build mansions and empires but the poor consumer consumes the goods but still lives a petty life and is drowned in various social, economical and environmental issues, sometimes caused by the business or industry itself. The businesses have to look at their consumers, who are members of the society, beyond just luring them to buy their products and goods. They have to become more responsible to realize, understand, address and resolve what adverse effects the businesses are themselves causing to the consumer, a member of the society. You can't expect to just sell a leather jacket manufactured by you when you don't care about the wastes you pour into the neighborhood.

In addition, businesses being supported by the community are expected to provide

other welfare measures aimed at community at large. Discharging corporate social responsibilities help to build a symbiotic relation between the business corporations and the community.

Individual Social Responsibility

The Workshop for Civic Initiatives Foundation (WCIF), Bulgaria, describes ISR in its position statement on Social Responsibility as,

"The Individual Social Responsibility (ISR) includes the engagement of each person towards the community where he lives, which can be expressed as an interest towards what's happening in the community, as well as in the active participation in the solving of some of the local problems.

Under community we understand the village, the small town or the residential complex in the big city, where lives every one of us. Each community lives its own life that undergoes a process of development all the time. And everyone of us could take part in that development in different ways, for example by taking part in cleaning of the street on which he lives, by taking part in organization of an event, connected with the history of the town or the village or by rendering social services to children without parents or elderly people.

The individual social responsibility also could be expressed in making donations for significant causes – social, cultural or ecological.

Social Responsibility Quotes:

“The impersonal hand of government can never replace the helping hand of a neighbor.”

~Hubert H. Humphrey

“Each of us is a being in himself and a being in society, each of us needs to understand himself and understand others, take care of others and be taken care of himself.”

~Haniel Long

“We cannot always build the future for our youth, but we can build our youth for the future.”

~Franklin Delano Roosevelt

“A machine has value only as it produces more than it consumes – so check your value to the community.”

~Martin H. Fischer

“A man is called selfish not for pursuing his own good, but for neglecting his neighbor’s.”

~Richard Whately

Civic Virtue and the Rise and Fall of Empires

Every great civilization of which we have record in history that came and went, failed from within. Edward Gibbon, historian, in his seminal work *The Rise and Fall of the Roman Empire*, outlines this process in great detail: internal weakness precipitates external vulnerability and collapse inevitably follows. Gibbon argued that the Roman Empire succumbed to barbarian invasions because of the gradual loss of civic virtues of its citizens. Thumbing through the pages of history, it is easy to see a similar pattern unfold in any great civilization, up to our present era. Basic civic virtue lies at the center of any great nation. Virtue doesn't appear automatically. It must be cultivated or drawn forth from the individual. Families, schools, religious schools, civic groups all have opportunity to strengthen the fundamental sense of virtue in their members.

Islam has very specific rules and guidelines concerning social and economic life. Notions of corporate social responsibility is in many ways consistent with an Islamic view of society

The value of social responsibility, either individually or collectively, has been recognized throughout history, and more structured programs for endowments and zakat were introduced by Islam in the 7th century. Major organizations throughout the world now realize that corporate social responsibility (CSR) is an important part of a company's operations, because of its positive impact on society, which in turn impacts positively on staff members and the

general public.

The business community needs to be aware of the responsibility it has towards the society. CSR does not mean just taking part in charitable activities and events but it means holding the responsibility to develop the society by envisioning future plans for socio-economic justice and be conscious about their responsibility for the welfare of society around them. The business community is highly qualified to set a plan for social change, and integrate their development goals with the country's at large, as well as engage with the other organizations on collaborative projects.

CSR in the world view of Islam requires both individuals and organizations to be guided in the development of a moral self that distinguishes between right and wrong and never loses sight of its responsibilities towards Allah and mankind. Islam as a religion has not lost its general influence on societies where it is practiced and constitutes a 'complete way of life' for the followers with specific implications for economic life and hence the role that responsible business can play in the development of a community/society/economy based upon the principles of social justice and equity rather than efficiency or profit generation.

The Prophet Muhammad (May Allah's Blessings and Peace be upon Him), the Messenger of Allah, is considered the best example of virtue in human form.

Sayings of Prophet Muhammad:

What actions are most excellent? To gladden the heart of a human being, to feed the hungry, to help the afflicted, to lighten the sorrow of the sorrowful, and to remove the wrongs of the injured.

He who tries to remove the want of his brother, whether he be successful or not, God will forgive his sins.

One Hadith states that Abu Hurairah related: The Prophet (peace and blessings be upon him) said: “Whosoever removes a worldly grief from a believer, Allah will remove from him one of the grieves on the Day of Judgment. Whosoever alleviates [the] lot of a destitute person, Allah will alleviate his lot in this world and the next. Whosoever conceals the faults of a Muslim, Allah will conceal his faults in this world and the next. Allah will aid a servant (of His) so long as the servant aids his brother.”

Every **Color** has a **Personality**

Each person sees things differently. Each has their own favorite colors and every color has its own personality. Our creations are of all types, from apparel to home to industrial, available in the widest range and depth of colors. We believe everyone should get to choose their favorite color, everyday.

Corporate Office: 3rd Floor, K.D.L.B. Building, 58-West Wharf Road, Karachi, Pakistan Tel: 92-21-32313031 - 6 Fax: 92-21-32310625 Email: headoffice@alkaram.com Website: www.alkaram.com

Memon Industrial & Technical Institute

Career Counseling Training Sessions for the Students of MITI

MITI is consistently committed to quality vocational training and providing learning opportunities to the youth that increase their skills for better employment and higher incomes. Besides training of course, MITI

is striving to give an independent life to the youth by providing them appropriate professional grooming which leads them to better employment. In addition to this, most of our courses are opportunity driven, having large scope for self-employment,

therefore MITI planned career counseling sessions to create awareness among the students about entrepreneurship.

For this concern, MITI joined hands with INJAZ PAKISTAN –member of Junior Achievement Worldwide and scheduled the

career counseling sessions for students.

It is worth mentioning here that INJAZ Pakistan, in collaboration with INJAZ Al Arab, mobilizes the private sector to help create a new generation of motivated and professional graduates and train youth in work readiness, entrepreneurship and financial literacy — narrowing the gap between students and the world of work.

The topic of the workshop was “Entrepreneurship” which in itself is an integral part of our strategy and the purpose of this session was development of Entrepreneurial business mind set through lectures, audio visuals, pictures and presentations.

It was 5-hours session and its core idea

was to build the students’ basic perceptions on life after training and make them aware about business approaches. It was exclusively an activity based workshop and encouraged

participation of every individual. The students were divided into teams and were given practical entrepreneurial examples and were guided to find the entrepreneurial solutions to everyday problems then each team prepared a business plan and gave the presentations of their Business Project Proposal of a self-selected idea which was analyzed by the trainer.

It was over-all a successful session as students were very interested in every activity and participated whole-heartedly. All the participants were provided with the certificates of participation and those who gave most unique presentations were awarded with 1st, 2nd and 3rd positions certificate respectively.

Memon Industrial & Technical Institute Orientation Ceremony of the 11th Batch of the Ladies' Sections held on 1st January 2014

New Year comes up with lots of new hopes, challenges and bright ideas to make the year constructive and memorable. It starts with the celebrations from New Year night and continues whole the next day long. Similarly, MITI's Ladies Section, aimed to make the New Year so productive and beneficial for the girls sitting idle and want a good show case of the creative potential which is indeed in every individual. So they started their new batch for

H.M. Shahzad, Chairman (MITI) along with honorable Mr. Shahab Hassan, C.O.O. (MITI). It was started with the recitation of Holy Quran and was followed by Naate-Rasool. The actual function started with the National Anthem. Then Chairman and C.O.O. addressed the audience and welcomed them in the premises of MITI. They gave the introduction of MITI and its working and also shared the brief history and current achievements to encourage the

instructions for smooth learning. Thereafter, the class instructors/teachers were called on stage to give their introduction and get interaction with the concerned students.

After the introduction of teachers, students were taken to their classes by the relevant instructors where they were told about the initials of course and projects of previous students were shown to bring a good and competitive spirit in them.

It was a chilly cold morning but still a

the vocational trainings on 1st day of January 2014 with a grand orientation ceremony which was held in the foyer of MITI in the morning shift.

The program was scheduled at 10.00 am and it was chaired by distinguished Mr.

learning spirit of students. They also wished happy learning and good luck to the students for their courses. Then the Principal of Ladies section, Madam Majida Khursheed was invited on podium where she stated the rules and regulations of MITI and gave

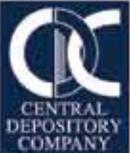
good crowd of students was witnessed who were found with eager faces and excited to be a part of MITI. We hope to have another successful batch as we always have. And may the process of learning and teaching continue with same great aplomb.

convenience at every step

Now offering **FREE-OF-COST**
eStatement & eAlert
directly in your email inbox

* IAS Account Holders should contact CDC and Sub-Account Holders should contact their Participant (broker) to avail these facilities.

0800-CDCPL (23275) | www.cdcpakistan.com

MEB Nexus of Educational Institutes

REPORT ON SCIENCE EXHIBITION & FUN GALA HELD AT MEMON BOYS SECONDARY SCHOOL, KARACHI

Report by Ms. Afsheen Zehra

Today, rapid developments are taking place in the field of Science and Technology. New discoveries and findings are brought out by scientists all over the world. New discoveries and inventions help man in many ways. Even though there are some bad sides, there are many good sides. Nothing is cent-percent perfect. There is no perfect invention having only merits. We should always try to minimize the negative aspects.

The science exhibition in our school was held on Saturday, 21st December 2013. The budding scientists of our school presented many creative ideas as exhibits. We were able to see young Faradays, Newtons and Edisons among them. The Exhibits were creative and attractive and some were marvelous.

The exhibition was inaugurated by Sir Pir Muhammad Kaliya (Chairman, Memon Educational Board). He spoke about the success of various scientists

in the field of Physics, Chemistry and Biology. He was very impressed by the presentations and congratulated the participants. He appreciated the discipline and management of the unit. There were still models, working models, and projects. These provided a feast to our eyes. Students from classes III to X saw the exhibits. Such exhibitions have to be encouraged because students get an opportunity to present their ideas. New ideas grow in the minds of children. If they cannot present or express them, it is of no use. So exhibitions are opportunities where ideas will begin to bloom for the development of the world.

A school fun fair can be a very special childhood memory, and a fun fair wouldn't be fun without simple games and interesting prizes. In this scenario, our school also organized a fun gala based on different game shows, food stalls, swings and other different variety shows.

The detail of the fun gala is given below:

- Art display
- Face painting
- Games
- Magic show
- Monkey show
- Ghost house
- Bouncing castle
- Revolving castle
- Outdoor Swings
- Music and dance performance by students
- Fruit Chaat & Chana Chaat stalls
- Ice cream stalls
- Cold drink and juices stalls

Arranging science exhibition is a significant step for educational institutions, which enrich the knowledge and skills of applied science of the students. Similarly, the events like fun fairs provide a healthy and fresh environment for the better studies of students. These sort of curricular and extracurricular activities are necessary for the mental and physical training of the learners.

Pictures of Science Exhibition and Fun Gala held at MEB Nexus of Institutes, Karachi on 21st December 2013

The Memon Educational Board – An Introduction

The Memon Educational Board (MEB) was established in 1947 in Karachi, by a group of Memon social workers and philanthropists, as a welfare and charitable society, for providing educational facilities with the objective of eliminating illiteracy and for providing quality education to the underprivileged children of the society.

Soon after the establishment of the Memon Educational Board, various schools, from Primary to Secondary levels, were setup in different parts of the Karachi, which continue to provide excellent education to students even to this day.

The Memon Educational Board currently runs the following colleges and schools in Karachi:

1. The Madressah-e-Islamia No. 1 Khori Garden
2. The Madressah-e-Islamia No. 2 Kharadar
3. The Madressah-e-Islamia No. 3 Kharadar
4. The Memon Girls College, F.B. Area
5. The Memon Commerce College, Kharadar
6. The Memon Girls School, F.B. Area
7. The Memon Boys School, F.B. Area
8. The Memon Montessori, F.B. Area

With Best Compliments From:

PULSES SPLITTING & PROCESSING INDUSTRY (PVT) LTD.

Head Office

No.92, Reclamation Road, Colombo - 11, Sri Lanka. Tel: +94-11-234 1911 / 243 5723 Fax: +94-11-243 8706

Mill

No. 92/7, Pattiwila Road, Gonawala, Sapugaskanda, Sri Lanka. Tel: +94-11-291 8599 Fax: +94-11-290 5294

Mail: pulses@sltnet.lk Web: www.pspil.lk

M. I. S. POLYSACKS (PVT) LTD.

No. 101, Pattiwila Road, Gonawala, Sapugaskanda, Sri Lanka.

Tel: +94-11-291 8681 Fax: +94-11-291 8682

Mail: misp@misp.lk Web: www.misp.lk

MISA TEA PLANTATIONS (PVT) LTD.

Bibiliyoia, Kithulgala, Sri Lanka. Tel: +94-36-228 7702

Mail: misa@misatea.lk Web: www.misatea.lk

WORLD MEMON ORGANISATION (WMO) NORTH AMERICA CHAPTER HAS NOW BEEN OFFICIALLY REGISTERED AS PUBLIC CHARITY

The WMO North America Chapter has finally got the status of a Public Charity and is now exempt from Federal Income Tax under Section 501 (c) (3) of the Internal Revenue Code

INTERNAL REVENUE SERVICE P. O. BOX 2508 CINCINNATI, OH 45201	DEPARTMENT OF THE TREASURY
Date: DEC 23 2013	Employer Identification Number: 46-0624277
WORLD MEMON ORGANIZATION OF NORTH AMERICA 3 SCARSDALE CT WOODRIDGE, IL 60517	DLN: 17053235323002 Contact Person: DEBRA JOHNSON ID# 75126 Contact Telephone Number: (877) 829-5500 Accounting Period Ending: December 31 Public Charity Status: 170(b)(1)(A)(vi) Form 990 Required: Yes Effective Date of Exemption: July 16, 2012 Contribution Deductibility: Yes Addendum Applies: No
Dear Applicant:	
<p>We are pleased to inform you that upon review of your application for tax exempt status we have determined that you are exempt from Federal income tax under section 501(c)(3) of the Internal Revenue Code. Contributions to you are deductible under section 170 of the Code. You are also qualified to receive tax deductible bequests, devises, transfers or gifts under section 2055, 2106 or 2522 of the Code. Because this letter could help resolve any questions regarding your exempt status, you should keep it in your permanent records.</p> <p>Organizations exempt under section 501(c)(3) of the Code are further classified as either public charities or private foundations. We determined that you are a public charity under the Code section(s) listed in the heading of this letter.</p> <p>Please see enclosed Publication 4221-PC, Compliance Guide for 501(c)(3) Public Charities, for some helpful information about your responsibilities as an exempt organization.</p>	
	Sincerely,
	
	Director, Exempt Organizations
Enclosure: Publication 4221-PC	
	Letter 947

The oldest Memon lady in North America

Mohatarema Khatiza Rokerya, 97 years old, is one of the oldest Memon lady in Canada. She has been living here in Canada for last 40 years. She migrated from Bombay, India to Pakistan in 1947 and again immigrated to Canada in 1973 from Karachi. The Rokerya family immigrated to Canada for the betterment and future of their children and now it is seen the success of her children. Her son Judge Rafiq Rokerya is a highly educated and very well known Memon social personality and celebrity here and presently he is Canada's Citizenship Judge.

Mr. Rafiq Rokerya (second from right) with his family members and Mr. Brad Butt, Canada's Member of Parliament, (third from right) who presented him with Queen Elizabeth II Diamond Jubilee Award and Medal on behalf of Governor General of Canada, who represents The Queen Elizabeth II, The Queen of England. His beloved mother Mohatarema Khatija Rokerya – in centre – was also present on this auspicious occasion. Other family members present on the occasion include wife Mrs. Khurshed Rokerya, daughters Sabrina, Sofia and Sadiya Rokerya.

Memon Association of Canada President honored in Jeddah

Memon Association of Canada's (MAC) President, Ismail Mirza, who was in Saudi Arabia on Umrah visit, was felicitated at a function hosted by the Memon Welfare Society (MWS) in Jeddah recently.

MWS' Acting President, Mansoor Shivani, introduced Mirza to Patrons and Members of the MWS Managing Board and thanked Mirza for attending the reception.

Tayyab Moosani, Secretary General of MWS, gave a brief account of the society's welfare activities. He also suggested ways and means of nurturing social relationships and mutual cooperation between both the MAC and MWS, which was applauded by the audience.

Mirza appreciated the welfare activities of MWS and spoke about the social and welfare programs of MAC, which he said is doing very well in Canada with the cooperation of the community.

Mirza was presented a plaque on behalf of MWS as a token of appreciation.

JEDDAH: HABIB SHAIKH
Arab News — Saturday 18 January 2014

Ismail Mirza (seated in front row, in centre) president of the Memon Association of Canada, with board members of Memon Welfare Society, Jeddah

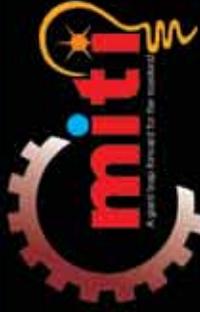
Memon Industrial & Technical Institute

A project of **World Memon Organization** in collaboration with **CDGK**

Courses Offered For Men

- o English Language
- o Computer Hardware & Networking
- o Mobile Phone Repairing
- o Generator operator/Mechanic
- o Industrial Electrician
- o General Electrician
- o Refrigeration & Air Conditioning
- o Motor Rewinding
- o Lift Technician
- o Auto Electrician
- o Auto Air-Conditioner
- o Auto Mechanic
- o Motor Cycle Mechanic
- o CNG kit Installation & Tuning
- o UPS Repairing & Installation
- o Welding
- o Plumbing
- o Sewing & Cutting

Affiliated with City & Guilds of the U.K & Trade Testing Board, Sindh

IT & Multimedia Courses for Men

MS Office

Computerized Accounting

Web Designing

Graphics Designing

Video Editing & Compositing

3D Studio Max

MAYA

Auto CAD

Advance Auto CAD

Computer Hardware & Networking

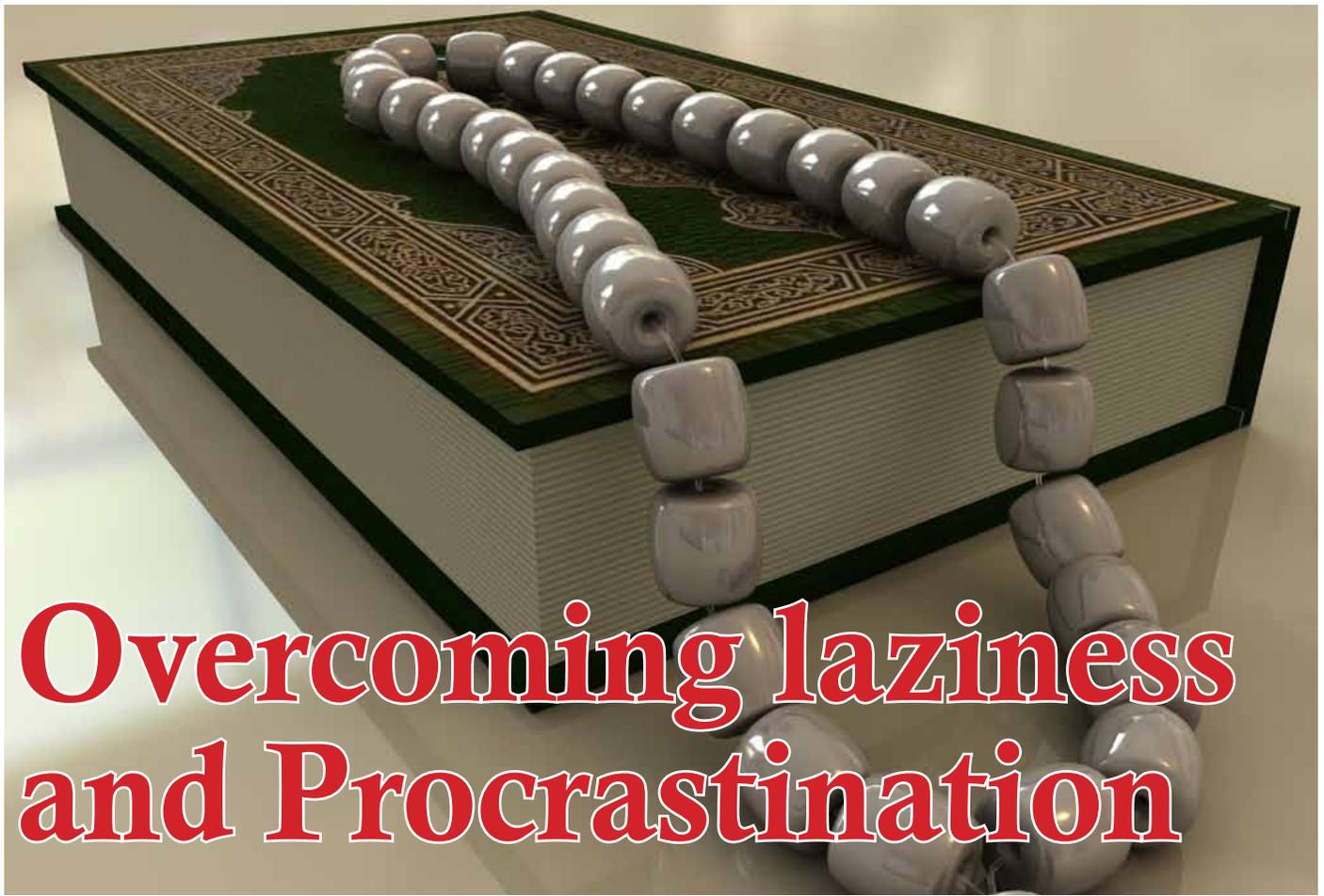
www.wmomiti.com

Courses Offered For Women

- o C.I.T
- o Fashion Designing
- o Beauty & Hair Dressing
- o Beauty & Cosmetology
- o Beautician
- o Dress Making & Boutique Designing
- o Sewing & Cutting
- o MS.Office
- o Textile Designing
- o Cooking & Baking
- o Mehndi
- o Tajweed-e-Quran
- o Fine Arts
- o English Language (I)
- o English Language (II)
- o Computer Graphics
- o Self Grooming
- o Crochet Work
- o Hand Bags & Purse Making
- o Baking Special

MITI: Plot # ST- 1/8, Sector 36-I, (Civic Center-3) Korangi -5, Karachi, Tel: 021-35035542-45, Email: mgmt@wmomiti.com

Overcoming laziness and Procrastination

One needs to form the will to change this habit and take immediate steps to reach one's goal. Once your intention is sincere and you follow it up with consistent action, trusting in the Lord, success is guaranteed. Allah assures us in the Qur'an:

"And those who shall strive for Our Sake, We shall surely guide them unto Our ways."
(Al-'Ankabut: 69).

While combating laziness, the first thing to do is to recognize that like all negative habits we have formed, it is a habit that we have acquired through consistent practice. We persist in it because we find comfort and gain pleasure in it. So we cannot be expected to get rid of it entirely unless and until we learn to link this habit with ugliness, pain and suffering rather than glamorizing it. So, list all the negative aspects and dire consequences associated with laziness. List everything you stand to lose if you were to persist in this habit. Do this as many times as possible until laziness becomes automatically associated with pain and suffering in your consciousness.

Secondly, every time you have a tendency to feel lazy, take whatever steps you can immediately to counter the tendency and

nip it in the bud. By doing these things consistently and repeatedly you will be empowered to overcome laziness.

Here are a few more practical steps you can take to fight this all-pervasive habit:

1. Think of and list all the successes you could achieve if you were to shake yourself free of this negative habit.

2. Think of and meditate on the success stories of the great leaders who, through sheer determination, hard work, and trust in Allah, achieved what was thought to be impossible. Think of the success story of the Prophet Muhammad (peace and blessings be upon him) who, without hardly any material supports, did what no other person has done. Think of those who have been physically challenged and yet accomplished what others could not do through sheer determination and hard work.

3. List all the positive strengths you have which, those who have been physically challenged or those who achieved great feats, did not possess.

4. Until such time that you have overcome laziness, it is important for you to associate with those who are successful or hard working. If you are a student, try to choose a study environment to read or study. Fight the temptation of studying at

home until you have succeeded in mastering laziness.

5. Last but not least, start your day by counting the blessings of Allah and thus focusing on your strengths rather than on your weaknesses; and pray to Allah to grant you a day of glory, blessings and success. You may consistently make the following du'a's:

Allahumma inni asbahtu minka fi ni`matin wa `afiyatin wa sitr fa atimma `alayya ni`mataka wa `afiyataka wa sitraka fi ad-dunya wa al-akhirah

(O Allah! I enjoy this morning Your gift of blessings, well being, and protection, all because of Your sheer favor; so consummate these gifts for me in this world and the next).

Allahumma inni a`udhu bika min al-`ajzi wa al-kasal wa al-jubni wa al-bukhl wa a`udhu bika min munkarati al-akhlaqi wa al-ahwa`

(O Allah! I seek refuge in You from feeling of helplessness, laziness, cowardice and *****rlliness; I also seek refuge in You from all despicable traits and whims).

Allahumma inni as'aluka khayra hadha al-yawmi nasrahau wa fat-hahu wa

barakatahu wa a`udhu bika min sharri hadha al-yawmi wa sharri ma ba`dahu

(O Allah! I beg You to grant me the best that this day holds out in terms of success, victory, and blessings; and I seek refuge in You from the worst that this day holds out and the day after)."

"The perfect remedy for procrastination is to nurture sound faith in the manner of the Salaf As-Salih (pious predecessors).

Prior to Islam, they were a people without any sense of human achievement or performance, but once they were exposed to the empowering message of the Qur'an, they became energized and utterly transformed; they shook off their complacency and lethargy, and became peak performers and achievers. Whatever they touched was changed anew through their dynamic faith.

The Qur'an spoke thus about their faith,

"Is he - who was once dead and then We revived him (through the message of Islam) and thus We appointed for him a light whereby he walks among people - comparable to one who is steeped in darkness, never able to come out of it?"

(Al-An`am: 122)

The remedy for fighting procrastination, therefore, is to nurture such dynamic faith.

Coming to precise tips based on such a vision that one can readily apply in order to empower oneself and shake off the habit of procrastination, let us state the following:

1) Procrastination is a learned habit; habits are formed by repeated acts. So the best way to fight procrastination is to take immediate steps to do the thing one is postponing. So every time one is tempted to procrastinate, one must do whatever it takes to do just the opposite. It may be hard in the beginning, but by repeating it over and over, one learns to break the habit. This process must continue until one has learned the new habit and thus it becomes a second nature.

2) As you rise in the morning put yourself in a positive mind set by counting the blessings of Allah thus emulating the beautiful example of our beloved Prophet, peace and blessings be upon him, and praying to Allah to grant you a successful day full of blessings.

3) Try to start your work after Fajr for the Prophet, peace and blessings be upon him, prayed to Allah,

"O Allah, bless my Ummah in their early morning endeavors."

4) Turn to Allah in supplication and seek His help in fighting sloth, laziness and helplessness through the following prayers (Du`a's):

Allahumma innee a`dhu bika mina al-`ajzi wa al-kasal wa al-jubun wa al-bukhl wa ghalabati al-dayni wa qahri al-rrijaal

(O Allah, I seek refuge in You from helplessness, sloth, cowardice, *****rdliness, and burden of debts and domineering men.)

Laa ilaaha illa Allaahu al-`azeem al-haleem, la ilaaha illa Allaahu rabbu al-`arshi al-`azeem, laa ilaaha illa Allaahu rabbu al-ssamaawaati wa al-ardhi wa rabbu al-`arshi al-kareem

(There is no god but Allah, the Glorious and Clement; there is no god but Allah, Lord of the Great Throne; there is no god but Allah, Lord of the heavens and earth and the Noble Throne)."

Taken from Islamonline.com

Champion neon®

The sign that shines forever

**NEON
SIGNS**

**LED
SIGNS**

**ROOFTOP
SIGNS**

**ENGRAVING
SIGNS**

**TRI-VISION
SIGNS**

**METALLIC
SIGNS**

**VEHICLE
GRAPHICS**

**FLEXFACE
SIGNS**

**DIGITAL
PRINTS**

**Total Signage Solutions
Under One Roof !**

Head office: P.O. Box 60288, Dubai, UAE | T: +971 4 2856595 | E: info@champion-neon.com

www.champion-neon.com

Concept, Significance and Importance of Dua – Supplication to Allah – in light of Holy Quran (part-2)

(Qasim Abbas – Toronto, Canada)

Duas of earlier Prophets (A.S.):

Below given are five such Duas from Holy Quran, which earlier Prophets (A.S.) have recited and are now part of Holy Quran:

Dua of Hazrat Adam (A.S.) and Hazrat Hawwa (A.S.):

“They (Hazrat Adam A.S and Hazrat Hawwa A.S.) said: ‘Our Lord, we have wronged our own souls: If You do not forgive us and do not bestow upon us Your mercy, we shall certainly be among the lost ones.’” (Surah Al Aa’araf, Ayat 23)

Dua of Hazrat Ibrahim (A.S.)

“My Lord, make me and my offspring to establish the Prayer, and our Lord, accept my prayer. Our Lord, forgive me and my parents and the Believers on the Day when the reckoning shall be made.” (Surah Ibrahim, Ayats 40 & 41)

Dua of Hazrat Ayyub (A.S.):

“And Ayyub, when he called to his Lord: ‘Harm has afflicted me, and You are the Most Merciful of the merciful.’” (Surah Al Anbiyah, Ayat 83)

Dua of Hazrat Yunus (A.S.):

“And Zun-Nun (Hazrat Yunus A.S.), when he went off enraged, and he thought that We would not overpower him; then he called out in the darkness: ‘There is no god but You, Holy are You; indeed I was among the wrongdoers.’” (Surah Al Anbiyah, Ayat 87)

Dua of Hazrat Moosa (A.S.):

“(Hazrat Moosa A.S.) said: “O my Lord! expand me my breast; Ease my task for me; And remove the impediment from my speech, So they

may understand what I say.” (Surah Taa’Haa, Ayats 25, 26, 27 and 28)

Other most often recited prominent Quranic Duas:

The following Quranic Duas are also often recited by Imaams after congregational ritual Prayers i.e. Namaaz and also individual believer recite these Duas. Below given are five such Quranic Duas:

“All that they said was: “Our Lord! Forgive us our sins and anything, We may have done that transgressed our duty: Establish our feet firmly, and help us against those that resist Faith.” (Surah Aal-e-Imran, Ayat 147)

“(They say), “Our Lord, Let not our hearts deviate now after You hast guided us, but grant us mercy from your own Presence; for You are the Grantor of bounties without measure.” (Surah Aal-e-Imran, Ayat 8)

“On no soul doth Allah place a

burden greater than it can bear. It gets every good that it earns, and it suffers every ill that it earns. (Pray:) “Our Lord! Condemn us not if we forget or fall into error; our Lord! Lay not on us a burden like that which You did lay on those before us; Our Lord! Lay not on us a burden greater than we have strength to bear. Blot out our sins, and grant us forgiveness. Have mercy on us. You are our Protector; Help us against those who stand against faith.” (Surah Al Baqarah, Ayat 286)

“And those who came after them say: “Our Lord! Forgive us, and our brethren who came before us into the Faith, and leave not, in our hearts, rancour (or sense of injury) against those who have believed. Our Lord! You are indeed Full of Kindness, Most Merciful.” (Surah Al Hashr, Ayat 10)

“High above all is Allah, the King, the Truth! Be not in haste with the Qur’an before its revelation to you is completed, but say, “O my Lord! advance me in knowledge.” (Surah Taa’Haa, Ayat 114)

(to be continued)

الْحِجَامَةُ

Memon Institute of Hijama Therapy

A Project of World Memon Organisation

بہترین علاج جسے تم کرتے ہو حجامتہ لگانا ہے (الحديث)

It is a great pleasure and honor for us to announce that MIHT is the first organized academic, research and training institute has been operative in Pakistan

Hijama and Health

In general Hijama is beneficial in all sort of Medical ailments. Particularly speaking best for Diabetes Mellitus, High blood pressure, Increase cholesterol, Jaundice (Hepatitis), Heart problems (Ischemic heart disease, Congestive heart failure etc.), Enlarge prostate, Anxiety, Depression, Sleeplessness, Gastritis, Memory loss, Obesity, Epilepsy, Disease of Bones and Joints(All types), Special gynecological problems, Hair loss, Piles, Stroke (paralysis), Kidney failure (On dialysis)etc.

MITI: Plot # ST- 1/8, Sector 36-I, (Civic Center-3) Korangi -5, Karachi
Tel: 021-35035541, Email: miht@wmomiti.com

" THE SEEKING OF KNOWLEDGE IS OBLIGATORY FOR EVERY MUSLIM."

(AL-TIRMIDHI #74)

Superiority of learned over the devout (pious) worshiper !

Abu Umamah (Radhi Allahu anhu) reported: The Messenger of Allah (P.B.U.H.) said, "The superiority of the learned over the devout worshiper is like my superiority over the most inferior amongst you (in good deeds)." He (P.B.U.H.) went on to say, "Allah, His angels, the dwellers of the heaven and the earth, and even the ant in its hole and the fish (in water) supplicate in favour of those who teach people knowledge." [At-Tirmidhi]. Riyad as-Salihin Book 13, Hadith 1387.

What role knowledge of Islam plays in Islam ? An alim (learned person) here means scholar of the Quran and Hadith, who adheres strictly to Islam himself while imparting his knowledge to others. Abid (devout worshiper) is one who spends most of his time in the worship of Allah (subhanahu wa ta'ala). The benefit of his voluntary prayer and remembrance of Allah is restricted to his own self, while the benefit of the knowledge of the scholar reaches others also. Hence, the scholar is more beloved to Allah (subhanahu wa ta'ala).

This hadith highlights the esteem in which religious scholars are held by Allah, His angels and His other creatures.

Thus, Allah graces that person with His Mercy who teaches people beneficial knowledge, (i.e., the knowledge of Islam); angels pray to Allah to forgive his sins; and other creatures pray for his well-being also.

Travelling on the path seeking knowledge! Knowledge in Islam has been made obligatory for every Muslim.

Abu Dhar(radhi Allahu anhu) said: I heard the Messenger of Allah (P.B.U.H.) say:"If anyone travels on a road in search of knowledge, Allah will cause him to travel on one of the roads of Paradise. The angels will lower their wings in their great pleasure with one who seeks knowledge, the inhabitants of the heavens and the Earth and the fish in the deep waters will ask forgiveness for the learned man.

The superiority of the learned man over the worshiper is like that of the moon, on the night when it is full, over the rest of the stars. The learned are the heirs of the

Prophets, and the Prophets leave neither dinar nor dirham, leaving only knowledge, and he who takes it takes a big fortune." [Abu Dawud] Book 25, Hadith 3634.

This hadith outlines multiple blessings of seeking knowledge, but we will concentrate on two main benefits. The two main benefits of treading on the path of knowledge are the protection of angels and the du'a of Allah's creatures. Angels provide protection in two ways: they lower their wings for a student of knowledge (i.e. they allow the student of knowledge to walk over their wings)! The inhabitants of the heavens and the earth make du'a for the student of knowledge. This includes the du'a of the angels and all other creatures on this earth, such as ants and all the fish in the sea.

This is a great honor for children of Adam (alaihi salaam)! Striving for knowledge is one of the best deeds we can do to attain mercy of Allah. Now, we can also see what importance of knowledge of deen(religion) Allah(subhanahu wa ta'ala) has given, so as Muslims we need to understand the benefits of knowledge and what good it will deliver to us to discipline our lives.

ArmyCo.

ARMY SUPPLUS STORES

60 Mitchell Street, Pretoria West, Gauteng.

Tel: (012) 327-3282 Fax: (012) 327-1194 Cell: 082 898 7961

E-mail: army@armystores.co.za Website: www.armystores.co.za

www.armystores.biz

0861 ARMYCO
276926

Tents • Plastic Tarps • Jerry Cans • Blankets • Kitchen Sets • Relief Items • Logistics

**Importers, Exporters, Manufactures & Traders Of:
Aid & Relief Equipment, Camping, & Outdoor Suppliers, General Commodities
and Sourcing agents!!**

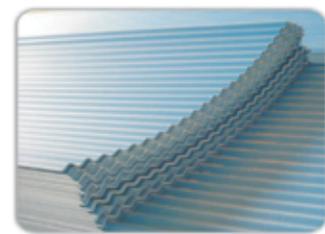
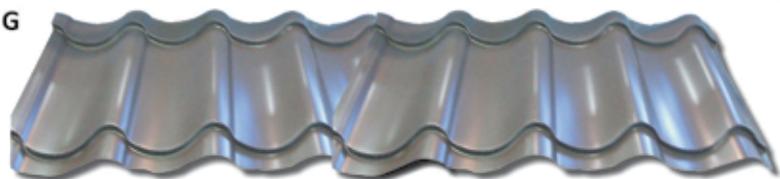
We are based in Pretoria, South Africa. We serve the local and re-export markets in and around the globe. Our aim is to better serve our clients and source ready stocks of items that are urgently needed in Africa and around the globe. Customer service is a priority with us, you will be pleasantly surprised at our quick response time to your enquiries. We go the extra mile to locate products you need just ask!! We are currently supplying many traders such as: NGO'S, Aid organizations, Camping wholesalers, Chain stores, Military and Defense Forces, Building contracting companies, General merchants and a Agents from across the globe.

CORR-FORM

ROOFING, MANUFACTURERS, & SUPPLIERS OF STEEL PRODUCTS

CORRUGATED • IBR • WIDE-SPAN

- CORRUGATED ROOF SHEETING
- IBR ROOF SHEETING
- ROUNDED GUTTERS
- SQUARE GUTTERS CORNER
- FLASHINGS
- ROLL UP RIDGING
- BULL NOSING
- SELF DRILLING SCREWS
- ZINC ROOF TILING
- DOWN PIPES
- GUTTER BBRACKETS
- GUTTER OUTLETS & CLOSURES

AVAILABLE IN CHROMADEK, GALVANIZED & ALUZINC

TEL: 012 327 1121 FAX: 012 327 1199
315 Soutter Street, Pretoria West, 0183
E-mail: army@armystores.co.za

Directors: Sikander, Feizul & Aadil N.M.Ayob

Teaching creates all other professions

Are there enough good teachers that take their profession seriously and consequently, where is it leading our educational system?

In the words of Brad Henry, “A good teacher can inspire hope, ignite the imagination, and instill a love of learning.” Those who influence our lives apart from our parents are our teachers. A good teacher leaves an ever-lasting impact on the mind of his or her students.

If we look around and observe our educational system the one question that pops into our minds is: Who is a good teacher? Well, one can provide myriad of definitions to describe good teachers, however, it is actually the experience of the students that gives an apt definition of a good teacher - their feedback that teachers usually fail to acknowledge. “It does not depend on how trained you are in

teaching methods,” says Abdullah Hasan, an educationist and a respected tutor. “One can learn the techniques on job. It is the fact that a teacher should realize that he or she is also a learner and that makes the difference. Your students guide you to new teaching methods that you design to meet their needs. Unfortunately, many teachers think so high of themselves that they fail to take heed of the students’ feedback and refuse to improve themselves,” he shares.

Teaching is a tedious task and this is the reason why some teachers never grow to be anything better than mediocre. They are not ready to take chances, to grow and learn. Great teachers, however, work tirelessly to

create a challenging, nurturing environment for their students. Unfortunately, in Pakistan, there are very few teachers of this genre.

According to Ayesha Siddiq, vice principal at an educational institution, “Teaching is a job that is taken lightly in our part of the world and the reason is that it is an easy job for women. They do their intermediate or graduation and the first job they think of is teaching because with umpteen schools in every nook and cranny of the city, these jobs are easy to find. The principal or administration does not care whether the teachers are willing enough to take education and the task of educating seriously, if they come at a low price, they

are more than welcome. Mostly, girls awaiting marriage opt for this profession as they can leave as and when they desire, even in the middle of the term without realizing how much it damages the students.”

Darakhshan Badar, principal and owner of a school in Gulshan-e-Iqbal agrees, “Most of the teachers that come to us for jobs are young girls. They do not have the training or expertise, they are not willing to earn or invest their time and energy beyond what is required. Teaching, for them, is a job that brings easy money though it is not that well-paying. It is their way of earning pocket money you can say.”

This might be the attitude of the young lot, but are all the teachers of the same mindset. “No,” says Darakhshan Badar. “Once in a while you come across a teacher that you think is a real investment and would pay off the education sector. He or she will deliver and the students will actually learn something. These are the gems that we look for and are willing to pay a high price for them. But such teachers are one in a million.”

Teaching is a noble profession yet it is not taken seriously as according to most teachers it is an underpaid, tedious job without any perks. However, there is no denying the fact that if you do it well, you raise a good human being who will remember you even in his or her old age. Yes, many young girls take it up because they want to utilize their free time and are not serious about this profession. But those who do their job well and take it seriously face a number of problems.

One of the major problems that teachers face is that of salary. “Though many up-market schools do pay well, they aren’t many,” informs Sadia Azeem, teacher in an elementary school. “Most of the schools

have a starting salary of eight thousand. In the current inflation, this amount is next to nothing. Then there aren’t many incentives and perks. It is a thankless job. The junior teachers are seldom given a pat on their back for good work.”

Another problem highlighted by some of the teachers is professional hierarchy and the stronghold of seniors who consider a hardworking junior a threat for them. “Office politics is rampant,” divulges Asiya Salman, a retired teacher. “Frankly, I have been a victim and a part of it. There is a lot of insecurity especially among the older lot. Fresh ideas and modes of teaching are also not accepted that easily. Young teachers are given a lot of hard time and that also diminishes their zeal,” she laments.

“The job of teaching can be made easier through cooperation and collaboration amongst teachers,” says Darakhshan Badar. “So much can be learnt from considering the perspectives of others and building on ideas together. Effective teaming leads to better results for both students and teachers. I try my best to have that kind of an environment in my school however; it is highly challenging to establish an effective team and work towards its continued success through regular productive interaction.”

“These are some of the major problems that decreases our enthusiasm,” shares Amra Ahmad, a young self-motivated, highly talented teacher who is now working at a renowned school after switching three jobs. “I have had some very bitter experiences. Finally by the grace of Almighty I have found a place where I have settled down well. Good teachers are not valued in our educational community. There are very few educational institutions that are actually willing to pay our worth and recognize our talent.”

In response to the query regarding the non-serious attitude that most young teachers have, she replies, “Perhaps that is the reason why dedicated professionals like us for whom teaching is a noble profession are not taken seriously.”

Lack of training opportunities also lets teachers down especially those who are not in this profession just for easy money and fun. There are only a few educational institutes that actually invest in their teachers and give them professional training on a regular basis. Hence most of the teachers are not able to polish their skills and improve themselves. “This problem has two angles. From the teacher’s point of view, this hinders his or her growth, and from the management’s point of view, it is too high a risk to take. Teachers switch jobs easily. If a school invests in a teacher, it expects that investment to pay off. However, if the teacher leaves for a better opportunity, there is nothing the management can do about it so it does not invest in its teachers’ training. Sadly, it is only the students who suffer,” states Amra.

A student always remembers a good teacher - calm, intelligent mentor, who nurtured the mind and soul of a student. Despite the fact that this job is not taken seriously, being a teacher is not an easy task. A good teacher shapes the future of a child and gives him something to take home to think about besides homework. Do we have such teachers? Yes. They just need a little push, the right training, effective management and an incentive to be what Mustafa Kamal Atatürk said, “A good teacher is like a candle - it consumes itself to light the way for others.”

**By Erum Adnan,
(magazine.thenews.com.pk)**

cutting through complexity

As leaders in our industry, giving back is a top priority

Like the World Memon Organisation, KPMG believes we can help to solve Africa's social challenges on a local level by giving charitably of our time, skills and resources.

It is no coincidence, then, that our Chairman is also the WMO's Vice President for Southern Africa.

With a leadership that is dedicated to making a difference to the communities we live and work in, we know we can continue to lead by example – as responsible corporate citizens and as business experts.

Yunus Suleman
Chairman, KPMG Africa
and Chairman,
KPMG in South Africa
T: +27 (0)11 647 6925
E: yunus.suleman@kpmg.co.za

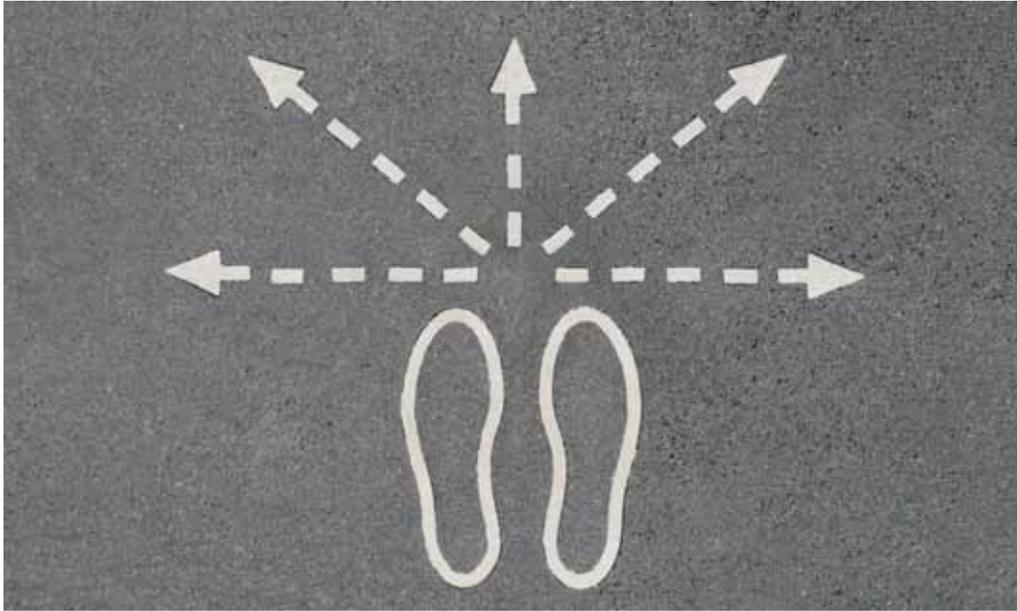
kpmg.co.za

© 2012 KPMG Services Proprietary Limited, a South African company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved. Practising in South Africa. The KPMG name, logo and "cutting through complexity" are registered trademarks or trademarks of KPMG International ("KPMG").

The power of 'choice'

Everyone has the ability to achieve a number of goals. But it's not only the ability that makes a person successful, it's the choices one makes...

MA By Hina Zahir

“What we are today is not a reflection of our ability but the choices we make”

J.K.Rowling

This might seem like merely a quote to you, but the fortune we can bring to ourselves by following this statement is unimaginable. Everyday is a new beginning but unfortunately, most of us fail to utilise it to its best. Usually people expect good things to happen to them automatically and they spend years waiting for opportunities to fall into their laps. This is mostly because they consider themselves talented enough to deserve the best. But the cold, hard fact is that things don't miraculously happen on their own or out of the blue.

Keeping this in mind, it is time we got a reality check. Snap out of your lazy lives people! We need to wake up and smell the coffee; this is life, not a movie. No, we won't find a magic lamp and no genie will make our wishes come true. To make things happen, we have to ponder for hours and then make choices that might lead us to achieve what we desire.

As far having the ability to work, think or act is concerned...we all possess that don't we? It does not take much to learn a script,

commit to a project, or save some money. Virtually everyone has the ability to do these things, but very few make the choice to actually derive something spectacular out of their existence.

Throughout life, we have seen people who make the right choice at the right time and we categorise them to be the fortunate ones. However, it is more than simply being lucky. In actuality it's about hitting the opportunity and not just let it walk by. Unfortunately, there are many intelligent people who fail to think right at the given time. Hence, their life is flooded with regrets. Want to make your life worth it? Follow these tips:

Know where you want to go in life: This is essential because otherwise, it would just be like boarding a plane with uncertainties about your destination. Let's say, for the thrill of it, even if you end up in an exotic place, what is the probability of you actually liking it? Are you really willing to take so much risk just to get the taste of it? Well that is how life is. If you let your life just 'be' as it is, you won't know where it is heading.

Focus on what you desire from life: The fact is indecisiveness can lead to a breakdown.

Of course there comes a point when we all need a break; visit our mental 'happy land' to drift away from all the stress. But living a life in oblivion with no concerns of the future can lead to some serious damage.

Learn from observing the experts: Getting good advice from an expert should help to a large extent, especially if your early progress is poor.

Never give up: If at first you don't succeed, it is not necessarily because you lack talent. It may be just that you haven't found the easy path through the maze yet and need to keep looking

Life is incomplete without a purpose. Knowing which way you want to go and having a little fun during your journey through life is innocuous. Every person is sent down by God to serve a purpose. Living an idle life may seem the perfect get away at first. Nonetheless, as you start to age, life becomes useless and disappointing. So, it is better to engage yourself towards a particular objective and somewhere along the way you just might find your true meaning of life. All you need to do is make the right choice at the right time, and voila, life will be great.

Heart Attacks and Drinking Warm Water

The Chinese and Japanese drink hot tea with their meals, not cold water. May be it is time we adopt their drinking habit while eating. For those who like to drink cold water, this article is applicable to you. It is nice to have a cup of cold drink after a meal. However, the cold water will solidify the oily stuff that you have just consumed. It will slow down the digestion. Once this 'sludge' reacts with the acid, it will break down and be absorbed by

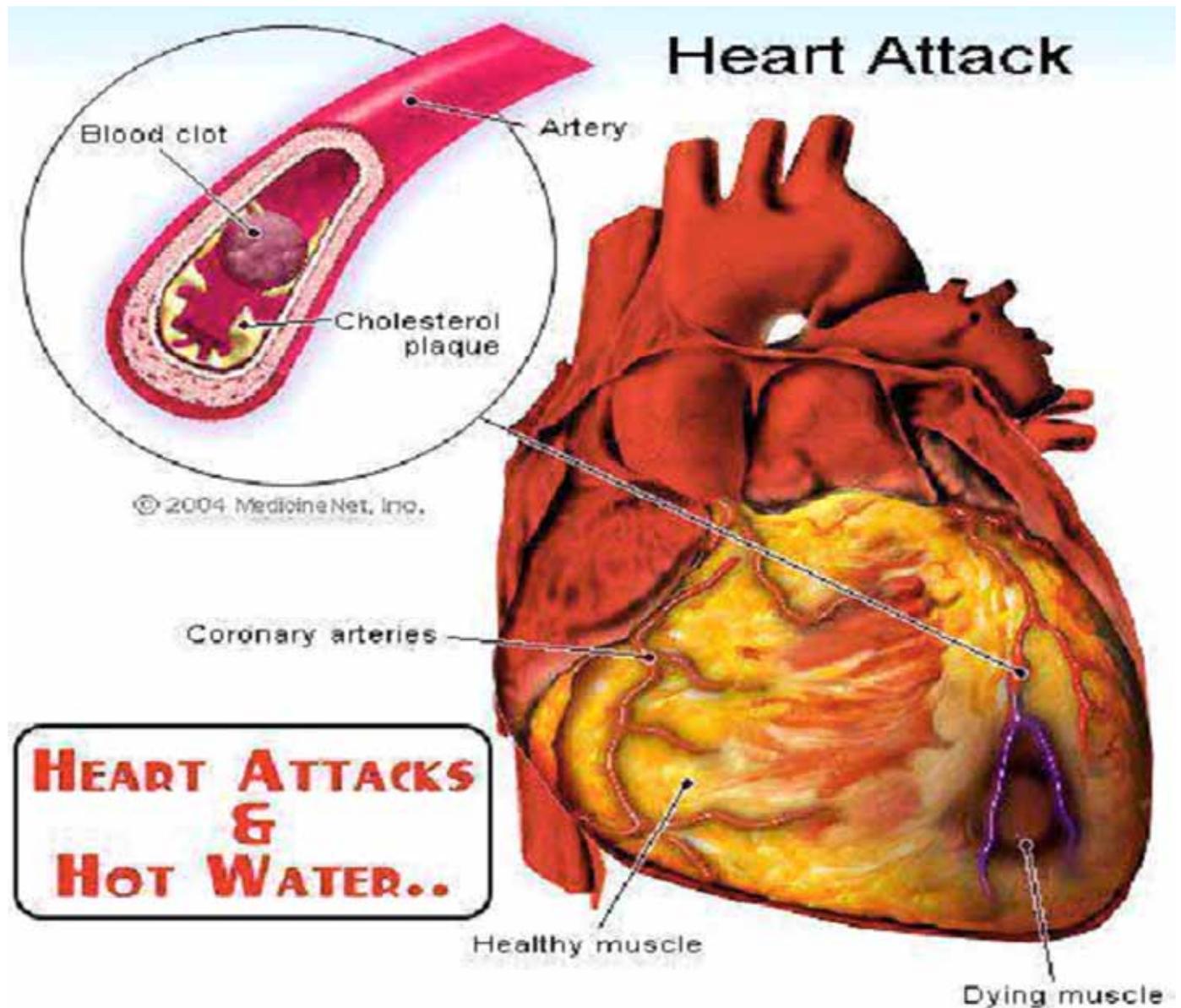
the intestine faster than the solid food. It will line the intestine. Very soon, this will turn into fats and lead to cancer. It is best to drink hot soup or warm water after a meal.

Common Symptoms of Heart Attack:

You should know that not every heart attack symptom is going to be the left arm hurting. Be aware of intense pain in the jaw

line. You may never have the first chest pain during the course of a heart attack. Nausea and intense sweating are also common symptoms. 60% of people who have a heart attack while they are asleep do not wake up. Pain in the jaw can wake you from a sound sleep. Let's be careful and be aware. The more we know the better chance we could survive.

Source: www.thequraninstitute.com

Best Compliments From Timex & Fergasam Group

Exporters of High Fashion
Ladies Garments

No:455/1, Bauddhaloka Mawatha, Colombo 08.

Telephone: +94 11 4728200/4828000

Fax: +94 11 4728258/9

E-mail: info@timexsl.com/info@fergasam.com

Web : www.timexsl.com/www.fergasam.com

More than 100 Keyboard Shortcuts

Keyboard Shortcuts (Microsoft Windows)

1. CTRL+C (Copy)
2. CTRL+X (Cut)
3. CTRL+V (Paste)
4. CTRL+Z (Undo)
5. DELETE (Delete)
6. SHIFT+DELETE (Delete the selected item permanently without placing the item in the Recycle Bin)
7. CTRL while dragging an item (Copy the selected item)
8. CTRL+SHIFT while dragging an item (Create a shortcut to the selected item)
9. F2 key (Rename the selected item)
10. CTRL+RIGHT ARROW (Move the insertion point to the beginning of the next word)
11. CTRL+LEFT ARROW (Move the insertion point to the beginning of the previous word)
12. CTRL+DOWN ARROW (Move the insertion point to the beginning of the next paragraph)
13. CTRL+UP ARROW (Move the insertion point to the beginning of the previous paragraph)
14. CTRL+SHIFT with any of the arrow keys (Highlight a block of text)
SHIFT with any of the arrow keys (Select more than one item in a window or on the desktop, or select text in a document)
15. CTRL+A (Select all)
16. F3 key (Search for a file or a folder)
17. ALT+ENTER (View the properties for the selected item)
18. ALT+F4 (Close the active item, or quit the active program)
19. ALT+ENTER (Display the properties of the selected object)
20. ALT+SPACEBAR (Open the shortcut menu for the active window)
21. CTRL+F4 (Close the active document in programs that enable you to have multiple documents opensimultaneously)
22. ALT+TAB (Switch between the open items)
23. ALT+ESC (Cycle through items in the order that they had been opened)
24. F6 key (Cycle through the screen elements in a window or on the desktop)
25. F4 key (Display the Address bar list in My Computer or Windows Explorer)
26. SHIFT+F10 (Display the shortcut menu for the selected item)
27. ALT+SPACEBAR (Display the System menu for the active window)
28. CTRL+ESC (Display the Start menu)
29. ALT+Underlined letter in a menu name (Display the corresponding menu) Underlined letter in a command name on an open menu
(Perform the corresponding command)
30. F10 key (Activate the menu bar in the active program)
31. RIGHT ARROW (Open the next menu to the right, or open a submenu)
32. LEFT ARROW (Open the next menu to the left, or close a submenu)
33. F5 key (Update the active window)
34. BACKSPACE (View the folder onelevel up in My Computer or Windows Explorer)
35. ESC (Cancel the current task)
36. SHIFT when you insert a CD-ROMinto the CD-ROM drive (Prevent the CD-ROM from automatically playing)

Dialog Box - Keyboard Shortcuts

1. CTRL+TAB (Move forward through the tabs)
2. CTRL+SHIFT+TAB (Move backward through the tabs)
3. TAB (Move forward through the options)
4. SHIFT+TAB (Move backward through the options)
5. ALT+Underlined letter (Perform the corresponding command or select the corresponding option)
6. ENTER (Perform the command for the active option or button)
7. SPACEBAR (Select or clear the check box if the active option is a check box)
8. Arrow keys (Select a button if the active option is a group of option buttons)
9. F1 key (Display Help)
10. F4 key (Display the items in the active list)
11. BACKSPACE (Open a folder one level up if a folder is selected in the Save As or Open dialog box)

Microsoft Natural Keyboard Shortcuts

1. Windows Logo (Display or hide the Start menu)
2. Windows Logo+BREAK (Display the System Properties dialog box)

GENERAL KNOWLEDGE

3. Windows Logo+D (Display the desktop)
4. Windows Logo+M (Minimize all of the windows)
5. Windows Logo+SHIFT+M (Restore the minimized windows)
6. Windows Logo+E (Open My Computer)
7. Windows Logo+F (Search for a file or a folder)
8. CTRL+Windows Logo+F (Search for computers)
9. Windows Logo+F1 (Display Windows Help)
10. Windows Logo+ L (Lock the keyboard)
11. Windows Logo+R (Open the Run dialog box)
12. Windows Logo+U (Open Utility Manager)
13. Accessibility Keyboard Shortcuts
14. Right SHIFT for eight seconds (Switch FilterKeys either on or off)
15. Left ALT+left SHIFT+PRINT SCREEN (Switch High Contrast either on or off)
16. Left ALT+left SHIFT+NUM LOCK (Switch the MouseKeys either on or off)
17. SHIFT five times (Switch the StickyKeys either on or off)
18. NUM LOCK for five seconds (Switch the ToggleKeys either on or off)
19. Windows Logo +U (Open Utility Manager)
20. Windows Explorer Keyboard Shortcuts
21. END (Display the bottom of the active window)
22. HOME (Display the top of the active window)
23. NUM LOCK+Asterisk sign (*) (Display all of the subfolders that are under the selected folder)
24. NUM LOCK+Plus sign (+) (Display the contents of the selected folder)

MMC Console keyboard shortcuts

1. SHIFT+F10 (Display the Action shortcut menu for the selected item)
2. F1 key (Open the Help topic, if any, for the selected item)
3. F5 key (Update the content of all console windows)
4. CTRL+F10 (Maximize the active console window)
5. CTRL+F5 (Restore the active console window)
6. ALT+ENTER (Display the Properties dialog box, if any, for the selected item)
7. F2 key (Rename the selected item)
8. CTRL+F4 (Close the active console window. When a console has only one console window, this shortcut closes the console)

Remote Desktop Connection Navigation

1. CTRL+ALT+END (Open the Microsoft Windows NT Security dialog box)
2. ALT+PAGE UP (Switch between programs from left to right)
3. ALT+PAGE DOWN (Switch between programs from right to left)
4. ALT+INSERT (Cycle through the programs in most recently used order)
5. ALT+HOME (Display the Start menu)
6. CTRL+ALT+BREAK (Switch the client computer between a window and a full screen)
7. ALT+DELETE (Display the Windows menu)
8. CTRL+ALT+Minus sign (-) (Place a snapshot of the active window in the client on the Terminal server clipboard and provide the same functionality as pressing PRINT SCREEN on a local computer.)
9. CTRL+ALT+Plus sign (+) (Place a snapshot of the entire client window area on the Terminal server clipboard and provide the same functionality as pressing ALT+PRINT SCREEN on a local computer.)

Microsoft Internet Explorer Keyboard Shortcuts

1. CTRL+B (Open the Organize Favorites dialog box)
2. CTRL+E (Open the Search bar)
3. CTRL+F (Start the Find utility)
4. CTRL+H (Open the History bar)
5. CTRL+I (Open the Favorites bar)
6. CTRL+L (Open the Open dialog box)
7. CTRL+N (Start another instance of the browser with the same Web address)
8. CTRL+O (Open the Open dialog box, the same as CTRL+L)
9. CTRL+P (Open the Print dialog box)
10. CTRL+R (Update the current Web page)
11. CTRL+W (Close the current window)

**Exporters of all kinds of Yarns, Textiles new
and second hand reconditioned machineries
second hand reconditioned Cars, Used Tyres
Used Motor Cycles and Buses**

**Only officially registered recognized
Memon company Japan since 1955**

MEIYO BOEKI SHOKAI

PROPALACE AZUCHIMACHI BLDG. 2F
1-619 AZUCHI MACHI CHUO-KU OSAKA (JAPAN)

MAILING ADDRESS
HIGASHI P.O. BOX NO. 163, OSAKA (JAPAN)

PHONE: (06) 6264-0190
FAX: (06) 6264-0147
E-MAIL: meiyowarp.or.jp
E-MAIL: yusufjapanwala@hotmail.com
PRESIDENT: YUSUF M. BHADELIA

મેમણ આલમ (WMO)

ગુજરાતી વિભાગ
સંપાદક: ઉમર અ. રહેમાન ખાનાણી

**ધોરાજી ૧૯મા વરસનો
જનરલ મેળાવડો
તથા
નવી બિલ્ડીંગ ખોલવાની પ્રક્રિયા
તા. ૨૧-૧૦-૧૯૨૧**

આજ રોજ બપોરે ૩ વાગે મદ્રસાની નવી બિલ્ડીંગ પાસે આવેલી જગ્યામાં એક શાનદાર મેળાવડો શહેરના આગેવાન ગૃહસ્થોની હાજરીમાં મદ્રસાની નવી બિલ્ડીંગ ખોલવાની ક્રિયા તથા બિલ્ડીંગનો આવક-જવકનો હિસાબ તથા મદ્રસાનો ૩ વરસનો આવક-જવકનો હિસાબ તથા રિપોર્ટ રજૂ કરવા માટે ભરવામાં આવ્યો હતો. શરૂઆતમાં જ જનાબ અબ્દુલ્લાહ આહમદે ભાષણ કરતાં જણાવ્યું કે ગૃહસ્થો ! આજે ખુદાવંદ કરીમની મહેરબાનીથી મદ્રસાને રૉનકે-ઈસ્લામની બિલ્ડીંગ તૈયાર થઈ ગઈ છે. તેનો આવક-જવકનો હિસાબ સેક્રેટરી પોતાના રિપોર્ટમાં રજૂ કરશે. હું આ તકે આરેફેબિલ્લાહ મૌલાના શાહ અબ્દુલખૈરને અરજ કરું છું કે તે પોતાના મુબારક હાથો વડે બિલ્ડીંગ ખોલવાનું કાર્ય કરે અને મદ્રસાના હકકમાં દુઆએ ખૈર કરે. ઉપલી અરજથી મૌલાના શાહ સાહેબે પોતાના મુબારક હાથે બિલ્ડીંગ ખોલવાની ક્રિયા કરી હતી અને ઉપલી ક્રિયા પછી એ જલસો મિટીંગના રૂપમાં ફેરવી મૌલાના શાહ અબ્દુલખૈરને પ્રમુખપદ આપવામાં આવ્યું હતું.

શરૂઆતમાં માજી ઓનરરી સેક્રેટરી મિ. યુસુફ ઉમરે રિપોર્ટ રજૂ કરતાં જણાવ્યું હતું કે બિલ્ડીંગ

બાંધવા પાછળ લગભગ રૂ. ૫૪૦૦૦ હજારનું ખર્ચ થયું છે. જ્યારે બિલ્ડીંગનો ફંડ રૂ. ૫૦૦૦૦ હજારના આશરે થયું છે. અત્રે

૧૦૦૦૦/- શેક આહમદ મુસા મોતીવાલાને ભરપાઈ કરી દેવા જોઈએ. ઉપલો ઠરાવ એકમતે પસાર થયો હતો. બાકી નાણા વ્યવસ્થા

બિલ્ડીંગ ફંડમાં જે જે સખી ગૃહસ્થોએ રકમ ભરી છે તે બદલ તે ગૃહસ્થોનો ઉપકાર માન્યો હતો અને ૩ વરસના આવક-જવક હિસાબના આંકડા રજૂ કરી સારો પ્રકાશ પાડ્યો હતો. બાદમાં બીજા અન્ય ગૃહસ્થોએ જુદા જુદા વિવેચનો કર્યા હતા. પછી સદર સાહેબ, મૌલાના સાહેબે મદ્રસાની અરબી, ઉર્દૂની તાલીમની સુંદર શબ્દોમાં તારીફ કરી મદ્રસાની ઉન્નતિ માટે દુઆએ ખૈર કરી હતી. બાદમાં પ્રમુખનો ઉપકાર માની મેળાવડો બરખાસ્ત થયો હતો.

તા. ૨૪-૧૦-૨૧

જનરલ બોર્ડની એક સભા વાઈસ પ્રેસીડેન્ટ જનાબ હાજી ઉમર આહમદના પ્રમુખપદ નીચે મળી હતી. મી. યુસુફ ઉમર ભાડેલીયાએ ઠરાવ મૂક્યો કે મેસર્સ આહમદ મુસાના રૂ. ૧૦૦૦૦/- આપણી તરફ લેણા નીકળે છે. હવે બિલ્ડીંગનું કામ સંપૂર્ણ થઈ ગયું છે. વાસ્તે રોનકની કેપીટલમાંથી રૂ.

કરવા સારૂ એક સબ કમિટીની નિમણુંક કરી સભા બરખાસ્ત થઈ હતી.

તા. ૬-૯-૨૨

જનરલ બોર્ડની એક સભા વાઈસ પ્રેસીડેન્ટ મી. યુસુફ ઉમરના પ્રમુખપદ હેઠળ મળી હતી. શરૂઆતમાં પ્રમુખસ્થાનેથી મી. યુસુફ ઉમરે બોલતાં જણાવ્યું કે આપણી સંસ્થાના માનદ કાર્યકર્તા માજી વાઈસ પ્રેસીડેન્ટ શેક હાજી આહમદ હાજી તૈયુબ ગામેતી ગઈ તા. ૧૯-૭-૨૨ના રોજ આ ફાની જહાનથી કુચ કરી સદાને માટે દારૂલ બકા તરફ સીધાવ્યા છે. (ઈન્ના લીલ્લાહે વ ઈન્ના ઈલયહે રાજેઉન)

મહુમના આગાળ અવસાનથી આ સભા દિલગીર છે. મહુમ આ અંજુમનને તન, મન અને ઈનથી હંમેશ મદદ કરતા રહ્યા હતા. મહુમની ખુદા મગફરત કરે અને તેના વાલીઓને સબ્બે જમીલ અતા કરે.

આ ઠરાવની નકલ ઘટતે

ઠેકાણે મોકલી આપવા પ્રેસીડેન્ટને ભલામણ કરવામાં આવી હતી. તથા બોર્ડના એક માનદ સભાસદ મી. અ. લતીફ નુરમોહમદ બાવા શેખાણી ગઈ તા. ૭-૫-૨૨ના ખુદાની રહેમતે પહોંચ્યાના દુઃખભર્યા સમાચારની અત્યંત ખેદ સાથે નોંધ લીએ છે અને દુઆ ગુજારે છે કે ખુદાવંદ કરીમ તેના પ્યારા હબીબના તુફેલથી મહુમને ગરીકે રહેમત કરે અને તેના કુદુંબને સબ્બે જમીલ અતા કરે. ઠરાવને ઘટતે ઠેકાણે મોકલવા પ્રેસીડેન્ટને ભલામણ કરી હતી.

ઉપરના બેઉ ઠરાવો પ્રમુખસ્થાનેથી રજુ થતાં ગંભીર ચુપકિદી સાથે પસાર થયા હતા. બાદમાં પ્રમુખનો આભાર માની સભા બરખાસ્ત થઈ હતી.

હસે તેનું ઘર વસે

(કાસિમ અબ્બાસ, ટોરન્ટો, કેનેડા)
**હસે તેનું ઘર વસે અને તે કરાચીમાં વસે
 તે ક્યારે પણ કરાચીના ટ્રાફિકમાં ન ફસે
 તે દરેક મુશ્કેલીમાં જબરદસ્ત કમર કસે
 ને માઠા સમયમાં રોવાના બદલે હસે.
 હસે તેનું ઘર વસે અને તે કરાચીમાં વસે.....**

જાણ્યું છતાં અજાણ્યું

ઝબાન ભલે તલવાર નથી, પરંતુ તલવારથી વધુ તેજ છે.
 વાત ભલે તીર નથી, પરંતુ તીરથી વધારે જખ્મી કરનાર છે
 ગુસ્સો ભલે સિંહ નથી, પરંતુ સિંહથી વધારે કરાવનાર છે
 નશો ભલે સાપ નથી, પરંતુ સાપથી વધારે ભયાનક છે.
 ગુનોહ ભલે ઝેર નથી, પરંતુ વધારે વિનાશકારક છે.

-અદનાન મો. હનીફ અબ્બાસવાળા

ભ્રમ અને વહેમ

હઝરત હસન બસરી (રહ.) એક દિવસ દરિયાએ દજલાના કિનારા પાસેથી પસાર થઈ રહ્યા હતા કે એક હબશીને જોયો, જે પોતાની એક સ્ત્રીને સુવડાવી પોતે પણ એક બોટલથી કંઈક પી રહ્યો હતો અને એ સ્ત્રીને પણ પાણી પીવડાવી રહ્યો હતો.

હસન બસરી (રહ.)ના દિલમાં ખ્યાલ ઉત્પન્ન થયો કે હબશી કરતા તો હું સારો છું જે એવી હરકત નથી કરતો. મને લાગે છે કે એ શપ્સ પેલી સ્ત્રી સાથે શરાબ પી રહ્યો છે. તેઓ આ જ વિચારમાં મગ્ન હતા કે એક મોટી હોડી સામાનથી ભરેલી દરિયામાં આવી અને ચક્કર ખાઈને ડૂબવા લાગી.

એ હોડીમાં ૧૦ આદમી સવાર હતા. એ બધાં ડૂબકીઓ ખાવા લાગ્યા. પેલા હબશીએ આ દ્રશ્ય જોયું તો ઝટ દરિયામાં ફૂદી પડ્યો અને એક-એક કરીને એમને ડૂબતાને બચાવવા લાગ્યો. અહીં સુધી કે એણે નવ શપ્સોને બહાર કાઢી નાખ્યા. પછી એ હબશી હઝરત હસન બસરી (રહ.)ને સંબોધીને કહેવા લાગ્યો: તમે પેલા દસમા શપ્સને તો દરિયામાંથી કાઢીને બતાવો. હે મુસલમાનોના ઈમામ ! બદગુમાની સારી ના ગણાય. આ સ્ત્રી મારી મા છે અને આ બોટલમાં ચોખ્ખુ પાણી છે.

હઝરત હસન બસરી (રહ.) હબશીની માફી માંગવા લાગ્યા.

મેમન મો. દાનિશ મો. ઈકબાલ (સુડી)

ઉપલેટા (ભારત)

પાંજી બોલી, મેમણી બોલી
 નાંચ ઈન્સે, મીઠી કોઈ બોલી
 ગર્વસે બોલો, મેમણી બોલો !

જો બોલો પાંજી કે
 પાં પોતે જ ના જો બોલું
 બનીને મેમણ પાં
 પોતે જ જો શરમાયું
 ગીનીને બોલી ઊછીની,
 પાં પોતે જ વાપડું
 ડીનાશી કુરો વારસો ! પાં
 એતરો તો વિચાડું ! !

બોલો તો મેમણી બોલો,
 બીજેકે પણ મેમણી બોલાયો
 સમજી ના શકે, આઈ
 ઈન્કે પણ સમજાયો
 જુબાનમે કે બોલનમે,
 આઈ જરાય ના શરમાયો
 મેમણી આઈ બોલી પાંજી,
 આઈ ઈન્કે ખૂબ ફેલાયો

મેમણ બિરાદરીના મહાપુરૂષ આદમજી હાજી દાઉદ

નોકરી કર્યા બાદ રંગુનમાં ચાલી રહેલા કૌટુંબિક ધંધામાં જોડાઈ ગયા હતા.

પાંચ વર્ષ બાદ ૧૯૦૧માં તેમણે પોતાનો કારોબાર શરૂ કરીને ચાવલના ધંધામાં ઝંપલાવ્યું અને પ્રગતિમાં હરણફાળ ભરીને કલકત્તામાં પોતાની પેઢીની શાખા ખોલવા ઉપરાંત ૧૯૧૬માં તો રંગુનમાં પોતાની ચાવલ મિલ પણ સ્થાપી લીધી. બંને વિશ્વયુદ્ધો વચ્ચેના ગાળામાં સર્જાયેલી અપરંપાર તકોનો પોતાની દૂરંદેશી, કહાપણ અને સાહસવૃત્તિ સાથે

મેમણ બિરાદરીની પ્રગતિનો પાયો મૂકી ગયેલા કૌમી મહાપુરૂષોની યાદીમાં સર આદમજી હાજી દાઉદનું નામ મોખરેની હરોળમાં લેવાતું રહેશે. તેમના દૂરંદેશીભર્યા પગલાંઓને પ્રતાપે તાલીમ સહિતના ક્ષેત્રોમાં વિકાસને વેગ મળ્યો હતો.

આદમજીનો જન્મ જેતપુર (ભારત-ગુજરાત)માં ૩૦મી જુન ૧૮૮૦ના થયો હતો ત્યારે તેમનું નામ માત્ર આદમ હતું. આ નામ પાછળ 'જી'નો ઉમરો આગળ જતાં તેમણે સમાજમાં મેળવેલા સન્માનભર્યા સ્થાનને પ્રતાપ થયો હતો. આદમજીના પિતા હાજી દાઉદ જેતપુરના વેપારી હતા. આદમજી ઝાઝું ભણ્યા નહોતા અને એ જમાનામાં મેમણોના સિવાજ અનુસાર માત્ર ૧૫ વર્ષની વયે કામધંધા માટે રંગુન (બર્મા) જવા રવાના થઈ ગયા હતા. એકાદ વર્ષ બીજી કંપનીમાં

ભરપૂર લાભ લઈને અજોડ કામ્યાબીઓ મેળવી. સમાજમાં તેમનું આદર વધ્યું. સેન્ટ્રલ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાની બર્મા શાખાની સલાહકાર સમિતિના તેમને સભ્ય બનાવાયા. ૧૯૨૩માં તો તેમણે એશીયાની સૌથી મોટી મારીસ ફેક્ટરીની સ્થાપના રંગુનમાં કરી. તેમણે બર્મા-ઈન્ડિયા ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ તેમજ બાદમાં બર્મા મુસ્લિમ ચેમ્બર ઓફ કોમર્સની સ્થાપના કરી હતી. રંગુનમાં ઈલેક્ટ્રીક ટ્રામવેઝ કંપનીમાં તેમણે ડાયરેક્ટર તરીકે સેવાઓ આપી હતી. પછી તો તેમણે શાળા ક્ષેત્રમાં યુરોપીયનોની ઈજરાદારી તોડી અને ૧૯૩૧માં કલકત્તામાં વિશાળ જયૂટ ફેક્ટરીની સ્થાપના કરી અને તેના શેરો કલકત્તા સ્ટોક એક્ચેન્જની યાદી પર મૂક્યા. કોઈ પણ મુસ્લિમ વેપારી દ્વારા સ્થપાયેલી એ પહેલી જ પબ્લિક લિમીટેડ કંપની હતી. બીજા

વિશ્વયુદ્ધના અંત સુધીમાં ભારતના શાળા આગેવાન નિકાસકાર બની ગયા હતા.

દૌલતની કમાઈની સાથે સાથે આદમજી માનવ ભલાઈના કામોમાં ફાળો પૂરાવતા રહ્યા હતા. છેક ૧૯૧૮માં તેમણે દિલ્હીની જામીયા તિલ્લીયાને નોંધપાત્ર આર્થિક મદદ કરી હતી. રંગુનમાં મેમણ જમાતના પ્રમુખ તરીકે તેમણે બર્માના મેમણોના ઉત્કર્ષમાં મહત્વની કામગીરી નીભાવી હતી. ૧૯૩૨માં તેમણે કલકત્તામાં કાયમી રહેઠાણ અપનાવ્યું હતું. એ દરમિયાન તેમના ચરિત્રના ઘડતરમાં મુખ્ય પાત્ર ભજવનાર તેમની માતા હનીફાબાઈ ૧૯૧૯માં અને પિતા હાજી દાઉદ ૧૯૨૪માં વફાત પામ્યા હતા.

આદમજીની સૌથી નોંધપાત્ર સેવાઓમાં મેમણ એજ્યુકેશનલ એન્ડ વેલ્ફેર સોસાયટીની ૧૯૩૩માં કલકત્તા ખાતે સ્થાપના શામેલ છે. આ સોસાયટી દ્વારા મેમણોમાં તાલીમના વિકાસને વેગ મળ્યો અને હજારો-લાખો મેમણોને તેનો લાભ પ્રાપ્ત થયો. આદમજીએ ૧૯૩૪માં બિહારના અને ૧૯૩૫માં કવેટાના ભયાનક ધરતીકંપ પ્રસંગે અસરગ્રસ્તોની મદદમાં આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો. માનવસેવા ક્ષેત્રે તેમણે કલકત્તામાં જ મુસ્લિમ એજ્યુકેશન સોસાયટી જેતપુરમાં આદમજી મુસ્લિમ હાઈસ્કૂલ, ફેક્ટરી ઓફ મુસ્લિમ ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ એન્ડ ઈન્ડસ્ટ્રી, આદમજી હાઈસ્કૂલ ઢાકા તેમજ કોમોપયોગી યાદગાર કામગીરી કરી ગયેલી બીજી સંસ્થાઓની પણ સ્થાપના કરી હતી.

વેપાર-વાણિજ્યના વિકાસ તેમજ માનવ સેવાઓને ધ્યાનમાં લઈને બ્રિટીશ સરકારે કિંગ જયોર્જ-સિક્સના જન્મદિન નિમિત્તે ૨૧મી ૧૯૩૮ના રોજ આદમજીને

‘સર’નો ખિતાબ આપ્યો હતો જે પછીથી આદમજી સર આદમજી હાજી દાઉદના નામે ઓળખાયા હતા.

રાજકારણના ક્ષેત્રમાં સર આદમજી ઓલ ઈન્ડિયા મુસ્લિમ લીગના ટેકેદાર રહ્યા હતા. કાઈદે આઝમ મોહમ્દ અલી જુન્નાહ સાથે તેમની ઓળખાણ ૧૯૨૮માં મુસ્લિમ ચેરીટી ટ્રસ્ટો પર લાદવામાં આવેલા અજુગતા વેરા સંબંધમાં વકીલની જરૂર પડી ત્યારે થઈ હતી. બાદમાં બંને મુસ્લિમ આગેવાનો વચ્ચે ઘનિષ્ટ સંબંધો કેળવાયા હતા અને સર આદમજી મુસ્લિમ લીગને નાણાકીય મદદ કરનારા સૌથી મોટા સહાયક બની ગયા હતા અને આગળ જતાં જીવનનો મોટા ભાગનો સમય કાઈદે આઝમના સાથી તરીકે ગાળવા લાગ્યા હતા. કાઈદે આઝમના કહેવાથી આદમજીએ ૧૯૪૫માં મુસ્લિમ કોમર્સિયલ બેન્કની તેમજ પૂર્વ અને પશ્ચિમ પાકિસ્તાન વચ્ચે જોડાણ માટે ઓરીએન્ટ એસ્વેજની સ્થાપના કરી હતી. પાકિસ્તાનની સ્થાપના પહેલાં જ સર આદમજીએ ‘સર’નો ઈલ્કાબ ફગાવી દીધો હતો.

પાકિસ્તાનની સ્થાપના પછી આરંભના વરસોમાં નવરચિત દેશને ભારે નાણાભીડનો સામનો રહ્યો હતો. દેશને પગભર કરવા માટે આર્થિક મદદની કાઈદે આઝમની અપીલ પર કોરો ચેક અર્પણ કરનાર તરીકે આદમજી હાજી દાઉદને પૂરું રાષ્ટ્ર હર હંમેશ યાદ રાખશે. પાકિસ્તાનને દેવાળું કૂંકતું બચાવવા માટે તેમણે સરકારને એ જમાનામાં અઢી કરોડ રૂપિયા આપ્યા હતા. આદમજીએ નવા દેશ માટે નવી કેન્દ્રિય બેન્કની સ્થાપના કરવાની કાઈદે આઝમને સલાહ આપી હતી જેને માન્ય રાખીને કાઈદે આઝમે ૨૬મી જાન્યુઆરી-૧૯૪૮ના રોજ આજે કરાચીમાં જ્યાં સિંધ એસેમ્બલી

યોજાય છે, એ ઇતિહાસિક બિલ્ડીંગમાં બેન્કરો, આર્થિક નિષ્ણાંતો અને આગેવાન વેપારીઓની મહત્વની બેઠક યોજી હતી જેમાં સ્ટેટ બેન્ક ઓફ પાકિસ્તાનની રચના કરવાનો નિર્ણય લેવાયો હતો અને એ માટે એક કમિટીની રચના કરવામાં આવી હતી, પણ દુર્ભાગ્યે એજ બેઠકમાં આદમજી પર હૃદયરોગનો હુમલો થયો હતો અને બીજે દિવસે ૨૭ જાન્યુઆરી ૧૯૪૮ના રોજ તેમની વફાત થઈ હતી.

મહાન નેતાના ઇન્ટેકાલથી સમસ્ત રાષ્ટ્રમાં શોકની લાગણી ફેલાઈ હતી. કાઈદે આઝમે તેમને એક મહાન મુસ્લિમ નેતા ગણાવતાં કહ્યું હતું કે આદમજી જેવા એક ડઝન

જેટલા માણસો મળી ગયા હોત તો પાકિસ્તાન ઘણા સમય પહેલાં જ હાસિલ કરી લેવાયું હોત. તેમણે આદમજીના ઇન્ટેકાલને રાષ્ટ્રિય ખોટ ગણાવ્યો હતો.

મહુમ આદમજીની યાદમાં ઢાકા, કરાચી, પેશાવર અને રાવલપીંડીની મહત્વની સડકોને તેમના નામ અપાયા હતા. પાકિસ્તાન સરકારે ૨૦૦૦ના વર્ષમાં સર આદમજીના નામે યાદગાર ટિકીટ જારી કરી હતી. તેમની જીવનકથા પર આધારિત બે પુસ્તકો ‘ધી સ્ટોરી ઓફ ગ્રેટ પ્રેટીચોટ’ (૧૯૮૫) અને ‘ધી મરચન્ટ નાઈટ’ (૨૦૦૫) પ્રગટ થઈ ચૂક્યા છે. બિરાદરીઓના ઇતિહાસમાં આદમજી હાજી દાઉદ જેવા વીરલા ભાગ્યે જ જોવા મળે છે.

ઝળકદાર-પાણીદાર હીરો ‘પિન્ક સ્ટાર’નું રેકોર્ડ કિંમત વેચાણ

તાજેતરમાં જુનીવાની એક હોટલમાં ગુલાબી રંગના એક હીરાનું આઠ કરોડ ૩૨ લાખ ડોલર જેટલી ઊંચી કિંમતે વેચાણ થયું હતું. ‘પિન્ક સ્ટાર’ નામનો એ હીરો જેમોલોજીકલ

ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ અમેરિકા દ્વારા ૫૯.૬૦ કેટનો અંકાયો હતો અને એ પહેલાં તસરાયેલા સૌથી મોટા પાણીદાર હીરા કરતાં બમણો છે. ૧૧.૯૨ ગ્રામ એટલે કે લગભગ ૧૨ ગ્રામના આ ગુલાબી હીરાનું કદ ૨.૬૯ સેન્ટીમીટર મપાયું છે. દરેક પાસાંમાંથી નીકળતા ઝળકદાર રંગની કિરણોએ ‘પિન્ક સ્ટાર’ને અજોડ બનાવી દીધો છે પણ તેને ખરીદનાર નવા માલિકે તેનું નામ બદલીને ‘ધી પિન્ક ડ્રીમ’ (ગુલાબી સ્વપ્ન) રાખવાનું નક્કી કર્યું હોવાનું સંભળાય છે.

ઉપલેટા મેમન જમાત (મુંબઈ) ઈકબાલ ઓફિસરનું બહુમાન

Iqbal Memon Officer receiving a Award of "KHIDMAT-E-KHALQUE" by Yusuf Laktawal, Lateef Adam Hakam & Razia Chashmawala,organised by Upleta Memon Jamat,Mumbai, at Kaiser Baugh Hall, Mumbai.

ઉપલેટા મેમન જમાત (મુંબઈ)નો ઈનામ વિતરણ કાર્યક્રમ અને વાર્ષિક સામાન્ય સભાનું રવિવાર ૨૨ સપ્ટેમ્બરના રોજ કેસર બાગમાં આયોજન કરાયું હતું. ઈકબાલ મેમન ઓફિસરે આ કાર્યક્રમનું પ્રમુખસ્થાન શોભાવ્યું હતું. આ કાર્યક્રમમાં હાલાઈ ઘાંચી જમાતના પ્રમુખ યુસુફભાઈ લાકડાવાલાએ મુખ્ય અતિથિ તરીકે અને ઝાલાવાડી ઘાંચી મુસ્લિમ જમાતના પ્રમુખ હાજી નઝીર સુલેમાન લોલાકિયાએ ગેસ્ટ ઓફ ઓનર તરીકે હાજરી આપી હતી.

જમાતના પ્રમુખ લતીફ આદમ હાકમે તમામ મહેમાનોનો પરિચય કરાવીને તેઓનો હાજર રહેવા બદલ આભાર વ્યક્ત કર્યો હતો. જમાત દ્વારા ઉપલેટાવાસી પરિવારોના ટેલિફોન અને મોબાઈલ નંબરો પર આધારિત ડિરેક્ટરીનું મહેમાનોના હસ્તે વિમોચન કરાયું હતું. જમાતની મહિલા પાંખના અધ્યક્ષા સકીનાબાઈ દલ્લાએ લેડિઝ વિંગની તાલીમી, તબીબી, હુન્નર, ક્વિઝ, ટ્રેનિંગ વગેરે પ્રવૃત્તિઓનું સવિસ્તર વર્ણન કર્યું હતું.

ગેસ્ટ ઓફ ઓનર હાજી નઝીર સુલેમાન લોલાકિયાએ જમાત પ્રત્યે

આભાર વ્યક્ત કર્યો હતો અને વિદ્યાર્થીઓને શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં આગળ વધવા માટે પ્રોત્સાહિત કર્યા હતા. મુખ્ય અતિથિ યુસુફભાઈ લાકડાવાલાએ શિક્ષણની સાથોસાથ ચારિત્ર્યઘડતર, બહેતર, સમાજ, માતાપિતાનું આજ્ઞાપાલન, દેશ પ્રત્યે વફાદારી અને પ્રેમ, પ્રમાણિકતા તથા પરિશ્રમ સાથે આગળ વધવા પર ભાર મૂક્યો હતો.

ઉપલેટા મેમન જમાતના પ્રમુખ લતીફ આદમ હાકમે ઈનામ મેળવનારાં બાળકોને પ્રોત્સાહન પૂરું પાડીને તેમનાં માતાપિતાને પણ અભિનંદન આપ્યા અને શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં આગળ વધવા અનુરોધ કર્યો. જમાત દ્વારા હાથ ધરાયેલી સેવાભાવી પ્રવૃત્તિઓને વર્ણવતા તેમણે જણાવ્યું કે મુંબા, કલ્યાણ, ભિવંડી, મીરાં રોડ વગેરે સ્થળોમાં વસેલા ઘરવિહોણા ઉપલેટાવાસીઓને તેઓના વિસ્તારોમાં ઓનરશીપના ધોરણે ૧૭૦ પરિવારોને જમાત તરફથી નિ:શુલ્ક મકાનો અપાયાં છે. અખિલ ભારત ધોરણે જમાતના જરૂરતમંદોને ઓટોરિક્ષા, ટેમ્પો વગેરે માટે સહાય પૂરી પડાશે. ઉપરાંત જમાત તરફથી સ્કોલરશિપ,

કન્યાઓના લગ્ન માટે પચાસ હજાર રૂપિયા, સિલાઈ મશીન, વ્યક્તિગત વેપાર માટે નાણાકિય સહાય, તબીબી સહાય પૂરી પડાય છે. જમાતના તમામ ૪૯૦ સભ્યો હંમેશા મારા સંપર્કમાં રહે છે. વહીવટભાઈ જલિયાવાલા, રઝઝાકભાઈ ખાંડા અને અમારા અન્ય સાથીઓ મદદ માટે હરહંમેશ તૈયાર રહે છે. હું તેઓને કદી વિસરી નહીં શકું. કાર્યક્રમના અધ્યક્ષ તથા ઓલ ઈન્ડિયા મેમન જમાત ફેડરેશનના ઉપ પ્રમુખ ઈકબાલ મેમન ઓફિસરે જણાવ્યું હતું કે જમાતના આ કાર્યક્રમને દેશભરમાં પ્રસારિત કરાશે અને તે માટે નાગપુરથી સલીમભાઈ અકબાની તેમની કેમેરા ટીમની સાથે ખાસ પધાર્યા છે અને સમગ્ર કાર્યક્રમને કવર કરી રહ્યા છે. ઈકબાલભાઈએ જણાવ્યું હતું કે ઉપલેટાવાસીઓમાં કોમની સેવાનું ખમીર ભરેલું છે. સમગ્ર ભારતનો મેં પ્રવાસ ખેડ્યો છે અને દરેક સ્થળે મને ઉપલેટાવાસીઓમાં આવું ખમીર જોવા મળ્યું છે.

ઈકબાલભાઈએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે મરહુમ હાજી ગડફાર પોચી જેઓ અમેરિકામાં રહેતા હતા તેમણે મારી પાસે સર્વેક્ષણ કરાવ્યું અને મારી સલાહથી મેમણ કોલોનીનું નિર્માણ કરાવીને બેઘર મેમણ ભાઈઓને છત પૂરી પાડી. ઉપલેટાથી પ્રગટ થતું માસિક ઉપલેટા મેમન સમાચારને સમગ્ર દેશમાં મેમણ કોમનું પ્રતિનિધિ ગણવામાં આવે છે. એકમાત્ર ઉપલેટા જમાત એવી છે, જે રમઝાન માસમાં અનાજવિતરણ નથી કરતી, કારણ કે અલ્લાહના ફઝલથી આ જમાતમાં અનાજ માટે કોઈ મોહતાજ નથી. ઈનામ હાંસલ કરનારા વિદ્યાર્થીઓને પ્રોત્સાહન પૂરું પાડતા ઈકબાલભાઈએ જણાવ્યું હતું કે આપણા બાળકો કાચા હીરા જેવાં છે અને તેમને ઘડવાની જરૂર છે. શિક્ષણની સાથે બહેતર ઉછેર અને ચારિત્ર્યઘડતરની પણ આવશ્યકતા છે. તેમણે વિદ્યાર્થીઓના (વધુ માટે જુઓ પાના નંબર ૮)

G-05

મુંબઈના હાતિમદિલ મેમણ

હાજી કાસમ આગબોટવાલા
(૧૮૨૬-૧૯૧૧)

હાલાઈ મેમણ જમાતના આ મહાન સોદાગર અને દાનવીરે પોતાના જીવનની શરૂઆત એક સાધારણ ફેરીયા તરીકે કરી હતી. પોતાના અથાગ પ્રયાસો અને બહોળા અનુભવથી ભાવિ ઉજ્જવળ બનાવી શક્યા અને નવાણું જહાઝોના માલિક ન્યા. મુંબઈના એક બારાનું નામ પણ તેમના નામ પર રાખવામાં આવ્યું. હાજી કાસમે અપાર વિટંબણાઓ સામે થઈ પોતાના એકસોમા જહાઝનું બાંધકામ શરૂ કર્યું. પોતાના એકસો જહાઝ બાંધવાનો તેમણે મક્કમ નિર્ધાર કરી લીધો હતો, એટલે આડે આવતી ગમે તે મુશ્કેલીઓને પાર કરી આખરી જહાઝના બાંધકામ માટે સર્વસ્વ પ્રયાસો કર્યા અને પોતાના ધ્યેયમાં સફળ થયા. જહાઝનું નામ 'બીજલી' રાખ્યું, પરંતુ ભોગજેગે એ જહાઝ દરિયામાં ડૂબી ગયું. આ દુઃખદ ઘટના બન્યા બાદ આપે બીજા વધુ જહાઝ બાંધવાના પોતાના પ્રયત્નો નિરાશ થઈને છોડી દીધા.

હાજી કાસમ પોતાની સખાવતને લીધે કોમના ઇતિહાસમાં અમર નામ રાખી ગયા છે. કોમ અને બીજાઓ પ્રત્યે તેમની ભલી

લાગણી અને કુરબાનીઓ અવર્ણનિય છે. તેમણે હજારો ગરીબ લોકોને પોતાના ખર્ચે હજાર પઢાવી. તાલીમી, સામાજિક અને આર્થિક પ્રગતિ માટે તેમણે કરેલી સખાવતો બેનમૂન હતી.

યતિમ, મિસ્કીન, બેવાઓને તેમણે છુટે હાથે મદદ કરી અને બેહિસાબ બેકાર માણસોને તેમણે કામે લગાડવા ખૂબ નાણાકિય સહાય આપી. તેમની જાતી દેખરેખ હેઠળ એક યતીમખાનું અને સાથે સાથેજ એક હાઈસ્કૂલ જેનાં શિક્ષકો વિગેરે માટે ક્વાર્ટરોનો બંદોબસ્ત પણ હતો. પોતાની દોલતમાંથી તેમણે બની શકે તેટલા પ્રમાણમાં ખચરાતો કરી અને કહેવાય છે કે આ આંકડો લગભગ ત્રીસથી ચાલીસ લાખ સુધી પહોંચી ગયો હતો, અને તેમની આ જંગી સખાવતોની મદદથી ત્રણ વકફો (૧) માહિમ ટ્રસ્ટ (૨) મુઝફ્ફરાબાદ હોલ ટ્રસ્ટ અને (૩) કાઝીપુરા ટ્રસ્ટ. આ ઉપરાંત મજકુર વકફોની વ્યવસ્થા માટે અસંખ્ય મિલ્કતો પણ ખરીદવામાં આવી હતી. તેમની વફાત પછી આ ત્રણે ટ્રસ્ટોને "હાજી કાસમ આગબોટવાલા ટ્રસ્ટ"ના નામે એક ટ્રસ્ટમાં ફેરવી નાખવામાં આવ્યા હતા અને આજે તે મુંબઈની હાલાઈ મેમણ જમાતના અગ્રગણ્ય સભ્યોની દેખરેખ હેઠળ બરાબર ચાલી રહેલ છે. આ ટ્રસ્ટે ઘણી કિંમતી સામગ્રી, જેમાં એકસ-રે પ્લાન્ટ અને બીજી ઉપયોગી ચીજોનો સમાવેશ થઈ જાય છે વિગેરે મુંબઈની નુર હોસ્પિટલને અર્પણ કર્યા છે.

હાજી કાસમ માત્ર એક પુત્ર

હાજી અલીમોહંમદ આગબોટવાલાને મૂકીને આ દુનિયાથી વિદાય થઈ ગયા. પિતાના બધા ટ્રસ્ટો અને મિલ્કતોનો વહિવટ પુત્રે સારી રીતે સંભાળી લીધેલ છે.

હાજી અલીમોહંમદ આગબોટવાલા
(૧૮૭૦-૧૯૪૬)

મશહુર શાહ સોદાગર હાજી કાસમના નુરેચ્છમ હાજી અલીમોહંમદ આગબોટવાલાએ પિતાના વકફો અને માલ મિલ્કતોના એકમાત્ર વારસદાર તરીકે ખેરાત અને સખાવતોમાં બાપના નામને વધુ ઉજ્જવળ કર્યું.

હાજી નુરમોહંમદ હાજી જાનમોહંમદ લતીફની મિલ્કત માટે તેમની મુતવલ્લી તરીકે નિમણુંક કરવામાં આવી કેમકે હાજી નુરમોહંમદનો પુત્ર સગીર વયનો હતો. પોતાની નિમણુંકને અનુરૂપ તેમણે ખૂબ જ સેવા કરી. દેવલાલી ખાતે મોહતાજ અને બીમાર સુન્ની મુસલમાનો માટે નુર સેનેટોરીયમની સ્થાપના કરી. હાજી કાસમ આગબોટવાલાના એક માત્ર વારસદાર તરીકે પોતાના પિતાના નામે તેમણે એક ટ્રસ્ટ કાયમ કર્યું અને પોતાના જીવન દરમિયાન જ જમાતના મુખ્ય મુખ્ય સભ્યોને એ ટ્રસ્ટના કર્તાહર્તા નિમ્યા. વફાત ટાણે પોતાની અંગત મિલ્કતમાંથી ઈસ્લામી કાનૂન મુજબ વધુમાં વધુ ૧/૩ ભાગની ખચરાતની વસીયત કરતા ગયા, જે રકમ છ લાખની હતી. એક હોસ્પિટલ અને ખાસ કરીને પ્રસુતિગૃહ માટે પાંચ લાખ રૂપિયા અમાનત રાખવાનું વીલ કરતા ગયા. આ મોટી રકમથી ઘણાંય ગરીબ અને મોહતાજ મરીઝોની નુર હોસ્પિટલ ખાતે મફત સારવાર અને પ્રસુતિ કરવામાં આવે છે.

કાઈદે આઝમનો મેમણોને બોધ:

કરાચી: જુન્નાહ સાહેબના છેલ્લા કરાચીના વસવાટ દરમિયાન તા. ૨૨ ડિસેમ્બર ૧૯૪૦ના અહિના હાલાઈ મેમણ જમાતના તેમજ કાઠિયાવાડના મેમણ વેપારીઓ તરફથી એમના માનમાં એક શાનદાર પાર્ટી ગોઠવવામાં આવી હતી જેમાં એમને માનપત્ર અર્પણ કરવામાં આવ્યું હતું. શહેરના પ્રથમ પંકિતના માણસોએ તેમાં ભાગ લીધો હતો. ચેરમેન તરીકે મિ. જાનમુહમ્મદ દાઉદ બી.એ. હતા. ટી-પાર્ટી પછી માનપત્ર વાંચી સંભળવવામાં આવ્યું હતું. જેનો જવાબ વાળતાં કાઈદે આઝમે કહ્યું કે: “એક વેપારી કૌમ તરફથી મળતા આ માનપત્ર બદલ મને બેદરજુબી થાય છે. હું જાણું છું કે મેમણ કૌમ એક સાહસિક અને વેપારી કૌમ છે. એવી એક ગણત્રીબાજ કૌમે ‘પાકિસ્તાન’ સ્કીમને આવા ભાવભર્યાં શબ્દોમાં ટેકો આપીને ખરેખર મારી હિંમત અફઝાઈ કીધી છે. મારી આસપાસના પોસ્ટરો જેતાં મને લાગે છે કે તમે લોકોએ બહુ ઝડપી પ્રગતિ કરી છે અને લાહોરમાં પાકિસ્તાનનો ઠરાવ પસાર થયો તે પહેલાં તમે એ સિદ્ધાંતને અપનાવી લીધો હોય એમ લાગે છે. મારે તમારી કૌમને અત્રે બે શબ્દો કહેવા છે. અસલ સિંઘના વતની એવા તમે લોકો હિંદભરમાં અને હિંદની બહાર ફેલાઈ ગયા છે અને ઘણી ઈઝઝત અને આબરૂ મેળવી છે. તમારી વેપારી કુનેહ અને હૌશિયારી તા’રીફની મોહતાજ નથી. પણ તમે તમારા ઘરને ભૂલી ગયા લાગો છો. અને મને ડર છે કે તમારા ઘર તરફની તમારી આવી બેદરકારી તમારા મૂળને સૂકવી નાંખશે. અહીં તમારા માટે વિશાળ ક્ષેત્રો ખુલ્લાં પડ્યાં છે. સકકર બેરેજ સ્કીમ અને તેની સાથે સંકળાયેલા હુન્નર ઉદ્યોગો તમારી પાસેથી ગંભીર વિચારણા માંગી લ્યે છે. તમારા ભવિષ્યને તમારી ભવિષ્યની નસલોને સુખી કરવા માટે, તેમને આર્થિક દ્રષ્ટિએ સ્વતંત્ર બનાવવા માટે અહીં એક વિશાળ મેદાન તમારી વાટ જોતું પડ્યું છે. એટલે ટૂંકમાં તમને મારી ફકત એ જ શિખામણ છે કે: સૈકાઓ થયા ઘરને મૂકી નીકળી ગયેલાઓ ! તમે ફરી ઘેર આવો. Come back Home આશા છે કે મેમણ માલદારો મારા આ શબ્દો પર અમલ કરશે” (મુસ્લિમ બુલેટીન ૩-૧-૧૯૪૧)

ઉપલેટા મેમન જમાત

(પમા પાનાનું ચાલુ)

માતાપિતાને પણ અભિનંદન આપ્યા હતા અને ટેલિફોન ડિરેક્ટરી પ્રગટ કરવા દલ જમાતના પ્રમુખને પણ મુબારકબાદી આપી હતી. ઈકબાલભાઈએ કાર્યક્રમમાં એવી જાહેરાત પણ કરી હતી કે વેલ્ફેર મેમન ઓર્ગેનાઈઝેશન (WMO)ની યુવા પાંખની રચના કરાઈ છે અને ઝુબેર ચશ્માવાલાને તેની યુવા પાંખના અધ્યક્ષ તરીકે નીમવામાં આ આવ્યા છે. તમામ વિદ્યાર્થીઓ અને વિદ્યાર્થીનીઓને મહેમાનોના હસ્તે ઈનામ વિતરીત કરાયા હતા તથા તમામ મહેમાનોનું શાલ ઓઢાડીને તથા મોમેન્ટો આપીને સન્માન કરાયું હતું. ઈકબાલ મેમન ઓફિસરને “ખિદમતે ખલ્ક” એવોર્ડથી નવાજવામાં આવ્યા હતા. ઈસ્માઈલ હાઈન ઘેટાએ કાર્યક્રમનું સંચાલન કર્યું હતું અને બપોરના ભોજન સમારંભ બાદ કાર્યક્રમનું સમાપન થયું હતું.

-ઈકબાલ મેમન

G-08

યાદી મેમણી લિપીજી અચની-સો વરસ પછી
ફૂલ ગીની ને પરદેશી અચના સો વરસ પછી
'મૂકના અચન બો-ફૂલ' ઈ ચુના, સો વરસ પછી
'કીડા ? સંશોધક જી કીબર' ઈ પૂછના સો વરસ પછી

'ભા' જિંદગી જા ઈજ સરયા નિશાન હોય
ગેરહાજરીમેં પણ ચાદ ઈ અચના હોય
કોઈ જા ડીં હકળે સીરખા નાય હુના
કડેક અંધારા કડેક અંજવાળા હુના
'ભા' સવાર પછી અચની સંજ નારો
તીકકેથી છાંચડા અંધા નાય હુના

સુખજી કોઈ સવારી ટૂંકી હુની નાય
દુઃખજી કોઈ રાત લાંબી હુની નાય
જિંદગીજી ઘડિયાળ જો કંડો હલનો રીયે
'ભા' ઈન્જી ચાલ ધીમે કે ઉતાવળી હુની નાય

ورلڈ میمن آرگنائزیشن پاکستان چیپٹر مانکروفنانس اسکیم

ورلڈ میمن آرگنائزیشن کی مانکروفنانس کمیٹی کی جانب سے چھوٹے کاروباری حضرات کیلئے لون کا اجرا کیا گیا ہے۔ اس اسکیم کے تحت چھوٹے دوکاندار کو دس ہزار روپیہ لون بغیر منافع کے دیا جاتا ہے۔ جو ان کو ماہانہ ہزار روپیہ قسط کے حساب سے واپس کرنا ہوگا آل پاکستان میمن فیڈریشن سے منسلک تمام جماعتوں کے ممبران اس لون سے فائدہ اٹھا کر اپنے چھوٹے کاروبار کو مزید وسعت دے سکتے ہیں۔ اس لون کے لئے مندرجہ ذیل شرائط کا خاص خیال رکھیں۔ درخواست فارم WMO آفس سے حاصل کریں۔

- 1- درخواست فارم کے ساتھ قومی شناختی کارڈ اور جماعت کے کارڈ کی کاپی منسلک کریں۔
- 2- درخواست فارم پر اپنا فوٹو چسپاں کریں۔
- 3- فارم پر دو میمن حضرات کی تصدیق لازمی ہے۔
- 4- درخواست فارم پر جماعت کی تصدیق کروائیں۔
- 5- کم سے کم تین سال کا کاروباری تجربہ ہونا چاہئے۔
- 6- مانکروفنانس اسکیم صرف پرانے اور چلتے ہوئے کاروبار کیلئے ہے۔

مزید تفصیلات اور معلومات کیلئے WMO آفس تشریف لائیں یا مندرجہ ذیل نمبروں پر رابطہ کریں۔

ورلڈ میمن آرگنائزیشن (پاکستان چیپٹر)

WMO ہاؤس، 32/8 اسٹریٹ نمبر 6 مسلم آباد، کراچی

فون آفس: 021-34910437

34911642

34911963

ایم پی ایف: مختلف شعبوں میں خدمات انجام دینے والوں کو اعزازات کی تقسیم

پیشیاٹرک ایسوسی ایشن کے صدر ڈاکٹر اقبال میمن، کینیا کے اعزازی قونسل جنرل حنیف جانوشاں ہیں

میمن پروفیشنل فورم کے صدر محمود پارکچہ اعزازی رضوان عثمان، آصف اسماعیل، رفیق رنگون والا، ابوبکر ہارون، قاسم اشرف باوانی، حنیف جانو اور دیگر کا تعزیتی اسناد کی تقریب کے موقع پر گروپ فوٹو

میمن پروفیشنل فورم (ایم پی ایف) کے زیر اہتمام ڈیفنس اتھارٹی کنٹری اینڈ گولف کلب میں گزشتہ روز منعقد ہونے والی ایک پرو قار تقریب میں پاکستان سمیت دنیا بھر میں صحت، تعلیم اور کاروباری شعبوں میں نمایاں خدمات انجام دینے والی شخصیات میں اعزازات تقسیم کئے گئے۔ اعزازات حاصل کرنے والی شخصیات میں پاکستان پیشیاٹرک ایسوسی ایشن کے صدر پروفیسر ڈاکٹر اقبال میمن، جمہوریہ کینیا کے اعزازی قونسل جنرل حنیف جانو، سندھ ہائی کورٹ بار ایسوسی ایشن کے صدر مصطفیٰ لاکھانی، انکم ٹیکس ٹریبونل کے جج اور ممبر محمد جاوید زکریا، ایم پی ایف کے سابق صدر اور سی ڈی سی کے سی ای او حنیف جکھور، سی ڈی سی، کے انٹرنل آڈٹ کے ہیڈ محمد جنید شیخا، ایم پی ایف کے سابق صدر آصف اسماعیل مانگروریا، حبیب میٹروپولیٹین بینک کے زونل ہیڈ عبدالجبار راتھور، لینڈی پاکستان لمیٹڈ کے سی ای او اشرف باوانی شامل تھے۔ تقریب سے خطاب کرتے ہوئے ایم پی ایف کے صدر محمود پارکچہ نے کہا کہ ان ممتاز شخصیات کو اعزاز پیش کرنا ہمارے لئے بہت ہی فخر کی بات ہے انہوں نے کہا کہ ایم پی ایف آئندہ بھی اعزازات دینے کی روایات کو رکھے گا۔ جنہوں نے دنیا بھر میں پاکستان کا نام روشن کیا۔ ایم پی ایف کے اعزازی سیکریٹری جنرل محمد رضوان عثمان نے اس موقع پر کہا کہ ایم پی ایف آئندہ سال سات سے زائد تقریبات منعقد کرے گا۔

تفریحی اور کاروباری سفر بیگ تیار کرتے وقت یہ نکات یاد رکھیں

اکثر اوقات ملازمت پیشہ خواتین کو سفر پر جانے کے لیے سامان کی بیئنگ کے لیے کافی پریشانی کا سامنا کرنا پڑتا ہے۔ ان کے لیے بیگ تیار کرنا کسی استھان سے کم نہیں ہوتا۔ یہ بات انہیں بہت پریشان کرتی ہے کہ سفر کے لیے کن چیزوں کا انتخاب کریں؟ کیسے اور کتنے لمبے سفر کے لیے اس سفر پر جانے کے لیے اس سفر میں وہ کتنی چیزیں گھری پر بھول جاتی ہیں۔

ایسی ہی ایک ملازمت پیشہ خاتون کے مطابق: "میں بھانجی کے بہت سے سفر کر چکی ہوں۔ میرے پہلے تجارتی سفر نے مجھے بہت محو کر دیا تھا۔ اس وقت میرا نام بہت سی سوچوں کی آماجگاہ بنا ہوا تھا۔ جب میں سفری بیگ تیار کر رہی تھی تو مجھے احساس ہوا یہ سب بہت بھنگ اور پریشان کن ہے۔ اس لیے میں نے اپنے ایک ساتھی کو ایک سے مدد لی۔ انہوں نے میری پریشانی دور کر دی اور میرے بہت سے کاروباری دوروں میں بیئنگ کروائی۔ پھر اس کے بعد سے میں ہمیشہ ان مشوروں پر عمل کرتی ہوں۔ اس لیے پھر بھی مجھے مشکل کا سامنا نہیں کرنا پڑا۔"

سفری بیگ تیار کرنے کے حوالے سے خواتین کے لیے بہت سے مسائل زیر غور ہوتے ہیں۔ جس جگہ وہ جا رہی ہیں وہاں کا رواج کیسا ہے جس کی مناسبت سے وہ اپنی تیاری کریں۔ کون سا لباس زیب تن کریں گی۔ بیئنگ کے وقت کیا پہنیں گی۔ کیا ان کا لباس وہاں کے لوگوں سے مختلف ہوگا یا ان کی ثقافت کیسی ہوگی؟ یہ تمام باتیں خواتین کو پریشان رکھتی ہیں، کیوں کہ وہ ایسے ماحول میں بھی جاتی ہیں جن کے متعلق انہیں زیادہ معلومات نہیں ہوتی۔

پاکستانی خواتین کے لیے بھی یہ بہت ضروری ہو گیا ہے کہ وہ یہ جانیں کہ کاروباری سفر کے لیے کیا لوازمات اور تیاری ضروری ہے، کیوں کہ انہیں عمل طور پر اپنی بیگ جانا ہوتا ہے۔ اس لیے انہیں علم ہونا چاہیے کہ وہاں کی رسم و رواج کے مطابق اپنے سفری تیاری کیسے کریں؟

یہاں ہم آپ کو چند مشورے دے رہے ہیں جن پر عمل کر کے آپ اپنا بیگ با آسانی تیار کر سکتی ہیں۔

لباس کا انتخاب

خواتین کے لیے سب سے اہم مسئلہ لباس کا انتخاب ہوتا ہے۔ لمبوسات کے معاملے میں بعض اوقات خواتین گھبراہٹ کا شکار ہو جاتی ہیں۔ اس کا حل یہ ہے کہ ایسا لباس منتخب کیا جائے جو ہر ملک کے لیے مناسب ہو۔ جیسے کہ ٹراؤزر اور شرٹ۔ کسی بھی اجنبی جگہ جانے کے لیے ایسے لباس کا انتخاب کریں جو بین الاقوامی خصوصیت کا حامل ہو اور ہر جگہ با آسانی پہنا جا سکا ہو، کیوں کہ ہم ہر ملک کی ثقافت نہیں جانتے نہ وہاں کے رسم و رواج سے واقف ہوتے ہیں۔ اس لیے مناسب یہی ہے کہ ایسے لباس کا چناؤ کریں جو ہر ملک میں پہنا جا سکے۔ چنانچہ ای مناسبت سے گرم اور ٹھنڈے دونوں قسم کے کپڑے بیگ کر لیں۔ مختلف قسم کے ٹراؤزر اور شرٹس بہترین انتخاب ہیں۔ اگر آپ کا سفر 5، 4، 5، 4 ہفتوں کا ہو تو اور بھی مشکلات پیش آتی ہیں، لیکن آپ اپنی ذہانت سے طویل سفر میں بھی مختصر سفر کی حکمت عملی اپنا سکتی ہیں۔ بعض ہفتوں میں لاٹری کی سہولت بھی موجود ہوتی ہے جس سے خواتین کو کافی سہولت رہتی ہے اور ذہنی سکون بھی میسر آتا ہے، لیکن اگر لاٹری کی سہولت نہ ہو تو کوشش کریں کہ رات کو سونے سے پہلے صرف 15 سے 20 منٹ کے لیے کپڑے بچھو دیں اور بچھنے ہاتھ سے رگڑ کر پھیلا دیں اس طرح کپڑے بھی صاف ہو جائیں گے اور زیادہ دھت بھی نہیں کرنی پڑے گی، لیکن اگر آپ انہیں ایسے ہی دکھیں گی تو ان پر بیسنے کے داغ پڑ جائیں گے اس طرح اسے صاف کرنے کے لیے زیادہ دھت کرنا پڑے گی۔

کاروباری سفر کے لیے چھٹی بیئنگ

ایسے کپڑے جو بہت بھاری ہوتے ہیں جیسے جینٹ وغیرہ۔ ایسے بھاری بھر کم کپڑوں سے سوٹ کس بھر جاتا ہے اور اس میں ضروری کپڑوں اور چیزوں کی جگہ نہیں ہوتی۔ اس کے حل کے لیے یہ کریں کہ اگر آپ ایئر کنڈیشنڈ میٹرو لائن میں جا رہی ہیں تو جینٹ کو پیک کرنے سے بہتر ہے کہ آپ اسے پہن لیں۔ جہاں یہ آپ کو گرم کرے گی وہیں اس سے ایک فائدہ یہ بھی ہوگا کہ سوٹ کس میں جگہ بچ جائے گی اور آپ دوسری ضروری اشیاء با آسانی رکھ سکیں گی۔

چیز اور اسٹیکر ڈکو پنڈ بیگ میں ڈال کر پیچھے لٹکا لیں۔ پھر ڈرائیو، ٹیپ اور باقی ایسی ساری ضروری اشیاء رکھنے سے پہلے بیگ کر لیں کہ جس میں وہیں آپ کو قیام ہوگا وہاں اس بیگ چیزوں کی سہولت ہے یا نہیں۔ اگر ہے تو پھر ان چیزوں کو لے جانے کی ضرورت نہیں۔

کتنے سینڈل لے کر جائیں؟

اس حوالے سے بھی ہر سٹ کی بیئنگ کے شوڈلے جانے کی ضرورت نہیں ہے۔ ایک ایسی شوڈل جو جڑی رکھ لیں جو آپ ہر ٹراؤزر، شرٹ پر با آسانی چا سکتی ہیں۔ ایک فلیٹ جوتل جو آپ ہر وقت پہن سکتی ہیں۔ سفر میں بھی وہی پہن لیں۔ ایک جوڑی سینڈل رکھ لیں جو پارٹی یا فکشنل وغیرہ میں پہنی جا سکتی ہیں۔

بالا دستی سامان میں خالی جگہ حاصل مندی ہے

وہ تمام خواتین جو اپنے سفری بیگ میں کم سامان رکھنے اور اپنے بیگ کو پانچ پانچ رکھنے کی خواہش مند ہیں وہ ہمیشہ ایسا سامان استعمال کریں جو آپ کے مقصد کو حاصل کرنے میں اہم ہے۔ اپنے ایکٹو ٹیک سامان جیسے لیپ ٹاپ، کیسے، چارجر وغیرہ کو کمر لگانے والے بیگ میں ڈالیں اور ایک ایسا سوٹ جو ایئر جینسی میں کام آ سکتا ہے وہ بھی اس میں رکھ لیں۔

اکثر خواتین کاروباری سفر پر جاتے وقت بیئنگ کا خیال نہیں رکھتیں۔ اگر ان چھوٹی چھوٹی باتوں کا رکھا جائے تو اس سے بہت سی پریشانیوں سے بچا جا سکتا ہے۔ اس طرح آپ کا سامان اسیان اس بات پر ہے کہ آپ کو کس چیز کی ضرورت ہے۔ اپنے سفری بیگ کو سوچ بچ کر پیک کریں اور سفر کا لطف اٹھائیں۔

دن میں میک اپ کرنے کے کچھ گریسیں

چہرے کے کینوس پر ہو تصویر لاجواب

رنگ کینوس پر پچھلا دیئے جائیں تو تصویر بن جاتی ہے۔ جس کی حقیقت اور مفہوم معور بنا سکتا ہے۔ کینوس کے نقوش ابھر جاتے ہیں اور وہ روپ بدل کر انداز نیا لے کر بصارت کے معیار پر نیا معیار وضع کرتا ہے۔ چہرہ بھی ایک کینوس ہے۔ جس کے رنگ قدرت کی مناسبت ہیں۔ یہ کسی بھی نقوش کی صورت ابھر کر چہرے پر اپنا وجود ثبت کر دیتے ہیں۔

چہرے کی دلکشی میں اضافے کے لئے دھاتوں کی بندش میں کچھ رنگ جمع کر کے انہیں میک اپ مصنوعات کا نام دیا گیا ہے۔ یہ رنگین دھوکا ہے۔ جو خواتین جان بوجھ کر کھاتی ہیں۔ جانتی ہیں کہ رنگ پھیل کر کبھی تصویر کی شکل بدل بھی سکتے ہیں۔ یہ لازماً نہیں کہ دلکش ہی ہوں ان کی ہیئت بگڑ بھی سکتی ہے۔ چہرے مہرے پر نہ جائیں۔ نہ موسم کی نشیں۔ اپنے لئے میک اپ کی شکل میں دور رنگ منتخب کریں جن سے اطمینان ملے۔

دن اور رات کے فرق سے میک اپ کے رنگ بھی بدل جاتے ہیں۔ سورج کی روشنی میں چہرے کے خدو خال واضح ہو جاتے ہیں۔ اس وقت گہرے شیدے استعمال کر لئے جائیں تو چہرہ مصنوعی لگتا ہے۔ دن کے میک اپ کے بھی کچھ اسرار و رموز ہیں۔ جن سے واقفیت ہونی چاہئے۔

پہلا مرحلہ:

ہذا یہ کلیننگ سے شروع ہوتا ہے۔ جلد صاف نہیں ہوگی تو معیاری مصنوعات بھی غیر معیاری ثابت ہوں گی۔ فیس واش سے چہرے کی کلیننگ کریں۔ یہ ابتداء ہے۔ جلد کے مسامات میں گہرائی تک گرد و خراب کے ذرات موجود ہوتے ہیں۔ یہ صاف نہ کئے جائیں تو میک اپ کی تہہ بھی انہیں چھپائیں پاتی۔

ہذا کلیننگ کے بعد ٹونر لگائیں۔ یہ جلد کی سطح کو ہموار کرتا ہے۔ مسامات میں داخل ہو کر انہیں بند کر دیتا ہے۔ جس کے باعث جلد چمکدار نظر آتی ہے۔

دوسرا مرحلہ:

ہذا موچھرا رنگ اہم ہے۔ اس پر فاؤنڈیشن کی پہلی تہہ انحصار کرتی ہے۔ جلد اگر نرم نہیں ہوگی۔ خشک یا بے حد کھینچی ہوگی معلوم ہوگی تو فاؤنڈیشن اسے ہموار کرنے میں ناکام ہو جائے گا۔

ہذا موچھرا رنگ زراہیا منتخب کریں جس میں SPF بھی شامل ہو۔ کیونکہ یہ میک اپ دن کے لئے ہے۔ اس طرح سورج سے سامنے کی صورت میں جلد سنولانے سے محفوظ رہے گی اور میں پھٹا ہوا معلوم نہیں ہوگا۔

تیسرا مرحلہ:

ہذا کونسلر کے بارے میں کہا جاتا ہے کہ یہ رات کے میک اپ میں استعمال کیا جاتا ہے۔ جبکہ یہ قیاس غلط ہے۔ کونسلر کا کام جلد پر موجود جھانپوں، داغ اور جھریوں کو چھپانا ہے۔ فاؤنڈیشن سے پہلے چہرے کے ان تہوں کو کونسلر کی تہہ میں چھپادیں۔

چوتھا مرحلہ:

ہذا فاؤنڈیشن کی ہلکی سی تہہ لگائیں۔ اسے اچھی طرح لینڈ کریں اس مقصد کے لئے پف استعمال کریں۔

ہذا اس کے بعد اگر ضرورت محسوس ہو تو فیس پاؤڈر لگا یا جاسکتا ہے۔ فیس پاؤڈر میں SPF یعنی سورج کی مسٹر شعاعوں سے محفوظ رکھنے والا مرکب شامل ہوتا ہے۔ یہ فیس پاؤڈر دن کے میک اپ کے لئے مخصوص ہے۔ خشک ہوتا ہے۔ لیکن جلد میں جذب ہوتے ہی اسے تم کر دیتا ہے۔

ہذا جب میں تیار ہو جائے تو بڑا فیس برش پھرے پر پھیریں۔ اس طرح غیر ضروری پاؤڈر جھڑ جاتا ہے اور جلد ہموار نظر آئے لگتی ہے۔

پانچواں مرحلہ:

دن کے لئے چہرے کو میک اپ مصنوعات کے قدرتی شیدے سے منفرد بنایا جاتا ہے۔ بیش آن رخساروں کی ساخت نمایاں کرتا ہے۔ اسے مختلف انداز سے اپلائی کیا جاتا ہے۔ لیکن جب میک اپ دن کے لئے کیا جاتا ہے تو ذرا سا سسٹرا کر گا لوں کی قدرتی ساخت ابھارتی جاتی ہے۔ یوں بیش آن لگنے میں آسانی ہوتی ہے۔ خیال رکھیں قدرتی میک اپ کے لئے گالوں کی گولائی پر بیش آن لگا یا جاتا ہے۔

ہذا آؤٹی یا گھائی شیدے کا بیش آن مناسب ہے۔

چھٹا مرحلہ:

ہذا آؤٹی شیدے وہ منتخب کریں جو جلد سے ہم آہنگ ہو۔ آنکھوں کے اوپری پتوں پر آؤٹی شیدے اپلائی کریں۔ ہذا آؤٹی پمٹل لگائی جاسکتی ہے۔ لیکن یہ لازم نہیں۔

ہذا پتوں کو نمایاں کرنے کے لئے ان کی قدرتی رنگت پر غور کریں۔ اگر سر پھٹوں اور پتوں کے بالوں کی رنگت سیاہ ہے تو سیاہ مسکارا اور کھنٹی ہونے کی صورت میں اسی شیدے کے مسکارے کا ایک کوٹ لگائیں۔

ساتواں مرحلہ:

ہذا چہرے کا کینوس اسے رنگوں کے بعد بھی اوجور ہے۔ کیونکہ ہونٹوں کی سرخی بحال نہیں کی گئی۔ دن کے میک اپ میں اپ اسٹک کا انتخاب رنگانات سے زیادہ لباس اور موقع پر منحصر کرتا ہے۔

ہذا گھائی، آؤٹی اور کھنٹی کا صحیح ما شیدے چہرے کے کینوس پر آخری ٹچ دیتا ہے۔

بچے ہماری بازگشت ہوتے ہیں

وہ ”بھولپن“ میں کبھی ہمارے ضمیر کی صدا بن کر بھی ہمیں چونکا دیتے ہیں کہ یہ آواز اور الفاظ شاید بہت پہلے ہم سن چکے ہیں

بچوں کی ہم سے اور ہماری بچوں سے وابستگی محض ضرورت کا رشتہ ہے۔ جس کو مذہب اور سماجی ضابطوں کے ذریعے انسانی بنایا جاتا ہے۔ ہم اپنے بچوں میں اپنی آسودگی اور بہتر مستقبل دیکھتے ہیں۔ بچہ پیدا کرنا ایک بائیولوجیکل عمل ہے۔ اگر بچہ پیدا ہوتے ہی ماں، باپ سے الگ کر دیا جائے تو والدین سو بار سامنے آئیں اس کا خون جوش نہیں مارے گا۔ کیونکہ اسے یہ معلوم نہ ہوگا کہ حیاتیاتی والدین کیا ہوتے ہیں، ان سے محبت کا طریقہ کیا ہے؟ وہ ان ماں یا باپ کی محبت کا اندازہ کر سکتا ہے نہ ہی یہ جان سکتا ہے کہ وہ اپنے لئے خود غرض ہے اور والدین سے بھی محبت کی شکل میں سب کچھ لے رہا ہوتا ہے۔ اسے اپنی پرورش کی فکر نہیں ہوتی۔ وہ یہ جانتا بھی نہیں ہے کہ اس کی تربیت والدین کے لئے کیسی، کبھی آزماتیں لاتی ہے۔ اسے صرف بھوک لگتی ہے اور وہ سونا چاہتا ہے۔ ماں باپ کو بے آرام کرنے میں اس کی آسودگی ہے۔ لیکن وہ یہ سب بھی نہیں جانتا کہ والدین اس سے محبت بھی اپنی غرض اور خوشی کے لئے کرتے ہیں۔ ان کی نفسیاتی تسکین بچے سے پوری ہوتی ہے۔ پھر جب اس کی پرورش کا مرحلہ آتا ہے تو وہ اپنی خواہشات اور مفادات کے لئے پالتے ہیں۔ ان کی محبت بے غرض نہیں ہوتی۔ کیونکہ انہیں معلوم ہوتا ہے کہ بچے کو ان کی ضرورت ہے اور وہ ان کے سہارے کے بغیر محتاج ہو کر رہ جائے گا۔ مفادات اور ترجیحات کسی بھی شکل میں ہوں بچے والدین اور والدین ان سے وابستہ رکھتے ہیں۔ یہ جب تک ساتھ رہتے ہیں ایک دوسرے سے تعلق کی شکل میں ان کے رشتے قائم رہتے ہیں۔ لازم و ملزوم کے مانند ساتھ رہتے ہیں۔ ذرا سا فاصلہ آ جائے یا دوریاں امداد آئیں تو نہیں جانتے کہ کیسے اور کس طرح ایک دوسرے کے بغیر زندگی کو کئی برس گزار لیتے ہیں۔

ادھی عمری میں جوان بازو کی طلب انہیں یہ رشتہ بنانے پر مجبور کرتی ہے۔ بچے کو یہ نہیں معلوم نہیں ہوتا کہ محبت کے نام پر اس کے ساتھ والدین بھی جھوٹ بولتے ہیں۔ صرف اپنی تنہائی مٹانے کے لئے اسے خود سے قریب کرتے ہیں۔ کیونکہ جب میاں بیوی کا رشتہ کمزور پڑنے لگتا ہے یا عمر رسیدگی کے سبب ان میں دوریاں بڑھنے لگتی ہیں تو وہ بچے کی شکل میں اپنے غم ٹھنڈا کرنے کی کوشش کرتے ہیں۔ دیکھا جائے تو بچہ میاں بیوی کے رشتے کو مضبوط نہیں کرتا بلکہ کمزور کر دیتا ہے۔ اس کی وجہ سے ان کی محبت تقسیم ہو جاتی ہے ایک دوسرے سے توجہ ہٹ جاتی ہے۔ یعنی محبت میں بچے کی شراکت واری سے یہ دور ہو جاتے ہیں۔ یہ معاشرے کے بنائے ہوئے اصول ہیں جن میں بچے کے لئے کھنکھانے تو رکھی گئی ہے۔ لیکن یہ نہیں واضح کیا گیا کہ ان کی پرورش والدین اپنے مفادات کی روشنی میں کریں گے، معاشرے کے لئے یا بچے کے لئے۔

بچوں سے دل لگانے کی بجائے اگر انہیں، ان کے لئے پالا جائے تو غرض اور ترجیح کا اصول ہی نہ بنائے پائے گا۔ بچہ جب تک چھوٹا ہوتا ہے اس بات سے بے خبر رہتا ہے کہ اس کے لئے کیسا ماحول مناسب ہے؟ یہ فیصلہ والدین کا ہوتا ہے۔ جس میں وہ اپنی غرض شامل کر لیتے ہیں۔ نہیں سے بچے کی پرورش کا مکمل متاثر ہوتا ہے۔ والدین کی خود غرضی کی ہیئت چڑھ جاتا ہے۔ والدین بچے میں اپنا بچپن تلاش کرنے کی کوشش میں اس کا بچپن ختم کر دیتے ہیں۔ وہ اسے ایسا بناتا چاہتے ہیں، یوں پالتے جس روپ میں خود کو دیکھنا چاہتے ہیں۔ کھانے بھی وہی کھلاتے ہیں جو خود پسند کرتے ہیں، اپنے پسندیدہ کھیلوں میں ملحق کرتے ہیں، پڑھنے، لکھنے کے لئے ماحول بھی ایسا بناتے ہیں جو انہیں پسند ہوتا ہے۔ ان مقامات کی سیر کرواتے ہیں جہاں خود کو پندرہ سون محسوس کرتے ہیں۔ ان سب میں وہ یہ بھول جاتے ہیں کہ وہ اپنی نہیں بلکہ بچے کی پرورش کر رہے ہیں۔ بچے بھی خود غرضی کا مظاہرہ کرتا ہے۔ جب تک اسے والدین کی ضرورتوں کا علم نہیں ہوتا ان سے جزار بتا ہے۔ جو نبی جانتے اور سمجھنے کی عمر میں پہنچتا ہے اپنی مرضی سے جینا چاہتا ہے۔ اس کا موقف یہ ہوتا ہے کہ وہ تو بچہ تھا اسے کیا معلوم تھا کہ کیا ہوا ہے؟

انہیں اپنی بازگشت سمجھ کر ضمیر کی آواز جانیں تو سننے چہرے اور الفاظ بھی مل جاتے ہیں۔ جنہیں والدین بہت پہلے سن چکے ہوتے ہیں۔ پھر یہ سوچتے ہیں کہ شاید کوئی بھولی بھری بات ہے، قصہ ہے یا کہانی کا کوئی پہلو ہے۔ والدین اپنے بچوں میں اگر اپنی آسودگی اور نفسیاتی تسکین تلاش نہ کریں تو ان کی شخصیت کھلم کھلا جاتی ہے۔ انہیں اس بات کی پروا نہیں ہوتی کہ وہ والدین سے کیا چاہتے ہیں، البتہ والدین اس سے باخبر ہوتے ہیں کہ بچے کی ضرورت کیا ہے؟ دونوں جینے کا حق تو رکھتے ہیں مگر ایک دوسرے کی خود غرضی اور ضروریات کے تحت زندگی گزارنے پر مجبور ہوتے ہیں۔

بچے کے پاس اپنے مفادات واضح نہیں ہوتے۔ جوں جوں وہ بڑھتا ہے، ممو پاتا ہے۔ حالات کے جال اور زندگی کے گورکھ دھندے میں پھنستا ہے جاننے سمجھنے کے قابل ہوتا ہے۔ ماننے لگتا ہے کہ وہ کیوں والدین پر انحصار کرتا ہے۔ اس کے لئے والدین کے متبادل بھی ہوتے ہیں۔ جن سے وہ اپنی ضروریات پوری کر لینا چاہتا ہے۔ یعنی بچہ تو خود غرض ہوا اسے جو چاہئے وہ تو مل جاتا ہے۔ چاہے والدین سے ملے یا کسی اور سے۔ لیکن بعض والدین بھی یہ کہہ کر خود کو اور دنیا کو مومنا فراڈ کرتے ہیں کہ ان کو اپنے بچے سے بہت پیار ہے۔ حالانکہ وہ اس سے پیار پر مجبور ہوتے ہیں۔ اپنی جھلی ضرورت پوری کرتے ہیں۔ بچہ نہیں کہتا کہ اس سے پیار کیا جائے۔ بچہ خود غرض ہوتا ہے۔ کیونکہ اسے وہ اپنی تربیت کر کے انسان نہیں بناتا۔

بچے سے توقعات وابستہ کرنا اسے یہ جانتا کہ والدین کے سوا اس کا خیال کوئی نہیں رکھ سکتا۔ اس کے ساتھ دھوکا ہے۔ خیال کو کوئی بھی رکھ سکتا ہے۔ محبت بھی ہو جاتی ہے۔ اگر بچے کی تربیت ایسی نہ کی جائے کہ وہ انسان بن جائے یعنی اس میں ظاہری خواص تو انسانوں والے ہوں مگر اس کی تربیت ایسی کی جائے کہ بڑا ہونے پر اسے جیوان سے تشبیہ دی جائے تو والدین اور بچہ دونوں ہی اپنی خود غرضی کے ساتھ زندگی گزارنے پر مجبور ہوں گے۔

والدین اگر بچے سے صرف اس لئے محبت کرتے رہیں کہ ان کی ذلتی تسلی ہو رہی ہے یا وہ اپنی ذہنی اور نفسیاتی آسودگی کے لئے اسے پال رہے ہیں تو وہ بچے کے ساتھ خود کو بھی دھوکا دیتے ہیں۔ دراصل انسان کو جانی سے ڈر لگتا ہے۔ بظاہر تنہائی پسند انسان بھی گہما گہما جانتا ہے۔ زندگی کے سفر پر منزل سے زیادہ اسٹیم کی ضرورت پڑتی ہے۔ تاکہ منزل ملے نہ ملے کم از کم ساتھ دینے والا تو مل جائے۔ کسی بھی رشتے کی بنیاد ضرورت اور خود غرضی پر رکھی جا سکتی ہے۔ والدین خود اپنے لئے اور بچہ اپنے لئے ان کی ضرورت محسوس کرتا ہے۔ بلو اسٹنڈ کسی مگر بلا واسطہ ہی ایک دوسرے پر انحصار انسان ہی کرتا ہے۔ بچے کی شکل میں والدین اپنی آسودہ خواہشات پوری کرنا چاہتے ہیں۔ اس کی پرورش اپنے مطابق کرتے ہیں۔ معاشرے کی ضرورت کا خیال نہیں رکھتے ان کے نزدیک وہ اپنے بچے کے لئے بہتر سوچتے اور سمجھتے ہیں۔

رشتہ مجبور یوں کے تحت بھی بنائے جاتے ہیں۔ والدین اور بچے کا رشتہ بھی مجبوری ہوتا ہے۔ بڑھاپے کی لالچی یا

آہونٹ آہونٹ میں فروٹ

صحت مندر ہنے کیلئے طرز زندگی بدلیں

مشہور برطانوی سائنس دان کے مفید مشورے

دنیا میں ہمالا کوں ایسا ہوگا جو یہ نہ چاہے کہ وہ لمبے عرصے تک جوان رہے۔ ادھر بالوں میں سفیدی جھلکی اور چہرے پر ایک آدھ جھری نظر آئی اور ادھر یہ غم ستانے لگا کہ اب ہم بوڑھے ہو رہے ہیں۔ چہرے کو شاداب اور جوان رکھنے والی کریمیں استعمال ہونے لگیں، مقوی اودھ یہ کھائی جانے لگیں، اور طرز طرح کی ورزشیں شروع ہو گئیں۔ کیا یہ سارے جتن کر کے ہم سدا جوان رہ سکتے ہیں۔ برطانیہ کے ایک معروف سائنس دان ڈاکٹر میریوس کیریازلیس نے اپنی کتاب میں جو حال ہی میں شائع ہوئی ہے، یہ رائے ظاہر کی ہے کہ بڑھاپے کو دور کرنے کے لیے یہ تدابیر کر لینے میں کوئی مضائقہ نہیں، کیوں کہ کامیابی کے امکانات موجود ہیں۔ مصنف کے خیال میں بڑھاپا روکنے کے لیے جو بے شمار ایشیا بازار میں فروخت ہو رہی ہیں ان میں بہت سی فضول ہیں، لیکن اس کے باوجود مختلف طریقے اختیار کر کے، کارآمد ایشیا استعمال کر کے ہم اپنے مقصد میں کسی حد تک کامیابی حاصل کر سکتے ہیں اور بڑھاپے کے اثرات کی رفتار کم کی جاسکتی ہے، اس کے ظاہر ہونے کے عرصے کو نکالا جاسکتا ہے اور کبھی ایسا بھی ہوتا ہے کہ جو اثرات ظاہر ہو چکے ہیں انہیں زائل کر دیا جائے۔ ہم بڑھاپے کو راستہ روکنے، اسے مؤخر کرنے میں کسی حد تک کامیاب ہوتے ہیں۔ اس کا انحصار ہمارے جینز، غذا اور طرز زندگی پر ہے۔ ان عوامل کے مثبت اثرات کے باعث ایک انسان صحت کے ساتھ ایک 120 سال تک زندہ رہ سکتا ہے۔ مناسب غذا اور اچھا طرز زندگی بڑھاپے کو روکنے کے میں اہم کردار ادا کرتے ہیں، لیکن غذا اور طرز زندگی میں احتیاط صرف دو چار ہفتے کے لیے نہیں بلکہ طویل مدت کے لیے ہونا چاہیے۔ آئیے دیکھتے ہیں، عمر کی گھڑی کی سوئیوں کو آگے بڑھنے سے روکنے کے لیے کیا طریقے اختیار کیے جاسکتے ہیں۔

بارسونی نظام
عمر بڑھتی ہے تو جسم میں بارمون کا توازن بگڑنے لگتا ہے، نتیجے میں مختلف خرابیاں پیدا ہونے لگتی ہیں، مثلاً جلد متڑھتی ہے، نیز توانائی میں کمی آجاتی ہے۔ بارمون کی کمی پوری کرنے اور توازن درست کرنے کے لیے علاج بھی موجود ہے، لیکن بعض غذا میں اس سلسلے میں فائدہ مند ہوتی ہے۔ تحقیق کے مطابق سویا بین سے تیار شدہ ایشیا بن یاس کے باعث ظاہر ہونے والی علامات کا علاج ہیں اور جلد کی خشکی دور کرتی ہیں۔ مختلف شکلوں میں زیادہ سے زیادہ سویا بین کھائیے۔

چاکلیٹ
بڑھتی میڈیکل جرس میں ایک تحقیقی رپورٹ شائع ہوئی ہے، جس کے مطابق چاکلیٹ میں ایک ایسا اینٹی آکسائیڈنٹ جڑو ہوتا ہے جو دل کے نسنے کا خطرہ کم کرتا ہے، لہذا ہفتے میں ایک بار تھوڑی سی چاکلیٹ کھائی جائے تو صحت پر اچھا اثر پڑتا ہے اور ایک عام انسان کی زندگی کی مدت میں چاکلیٹ نہ کھانے والوں کی بنسبت اور سال بھر کا اضافہ ہو سکتا ہے، لیکن اگر چاکلیٹ ہفتے میں تین یا اس سے بھی زیادہ مرتبہ کھائے لگیں تو پھر اس کے اثرات برعکس ہو جائیں گے۔

پرکشش جلد
زیادہ دھوپ اور دھوپ سے جلد کو کافی نقصان پہنچتا ہے۔ نہ صرف جلد کی شادابی پر اثر پڑتا ہے بلکہ جھریاں بھی پڑنے لگتی ہیں۔ اس صورت میں گہرے رنگ کی سزیان اور پھلوں سے فائدہ پہنچ سکتا ہے۔ بعض اسکن کے لیے ایسی کریمیں بھی فائدہ مند ہیں جن میں حیاتی (وٹامن سی) اور الفا ہائڈروکسی ایسڈ شامل ہوں۔ جلد صاف رکھنے کے لیے صابن بار بار استعمال نہ کیجئے کیوں کہ یہ جلد کی حفاظتی چکنائی کو نقصان پہنچاتا ہے۔ صابن کی بجائے نمی رکھنے والی کریم استعمال کیجئے۔

بھرپور نیند لیں
بڑھاپے اور بیماریوں کا تعلق نیند سے بھی ہے۔ بھرپور نیند اعصاب کو پرسکون رکھتی ہے اور صحت پر بھی خوش گوار اثر ڈالتی ہے۔ نیند کی کمی یا زیادتی جسم کے افعال کو نقصان پہنچاتی ہے۔ ایک اچھی اور پرسکون نیند چہرے کو شاداب اور جسم کو چاقی چو بند رکھتی ہے۔

سزیاں اور پھل
ڈاکٹر کیریازلیس کہتے ہیں کہ ہمیں روزانہ گہرے رنگ کی سزیاں اور پھل خوب کھانے چاہئیں۔ ان کا رنگ جتنا گہرا ہوگا اسی قدر یہ فائدہ مند ہوں گے، کیوں کہ ان میں مانغ اینٹی آکسائیڈنٹ مادہ زیادہ ہوتا ہے۔ یہ مادہ اس نقصان کو زائل کر دیتا ہے جو جسم کے خلیوں کو پہنچتا ہے، یہی نقصان بڑھاپے کا باعث بنتا ہے۔ بعض پھل اور سزیاں ایسے ہوتے ہیں جن میں نباتاتی کیسیائی مادہ بہت زیادہ ہوتا ہے، جو بڑھاپے کی مزاحمت کرتا ہے۔ نباتاتی کیسیائی مادے کے بارے میں جو تحقیق کی گئی ہے اس سے پتا چلتا ہے کہ ایسے بعض مادے جوڑوں کو درم سے بچاتے ہیں اور جلد کے لیے مفید ہیں۔ یہ نباتاتی کیسیائی مادہ ہوسن، انگور، لہنا، لہنا، انڈیا اور دیگر جسم کی بیڑی کے علاوہ بیٹھے کہو کے بیج اور تل میں پایا جاتا ہے۔ یہ ایشیا میں ایک ہفتے میں ایک بار ضرور کھائیں۔

بچن گارڈن تازہ سبزیاں گھر میں اُگائیں

پھول، پودے نہ صرف گھر کی خوب صورتی میں اضافہ کرتے ہیں، بلکہ ان سے ماحولیاتی آلودگی میں بھی کمی آتی ہے اور ارد گرد کا ماحول بھی خوش گوار ہوتا ہے۔ آج کل مہنگائی نے سب کا سینا دو بھر کر رکھا ہے۔ ایسی سبزیاں جو روزمرہ استعمال کی ہیں، ان کی قیمتیں بھی قوت استطاعت سے باہر ہو چکی ہیں۔ ایسے میں اگر پھر سے ماضی کا احیاء کیا جائے اور سبزیوں کو گھر ہی میں اگایا جائے تو نہ صرف تازہ سبزیاں میسر آئیں گی، بلکہ جیب پر بار بھی کم ہوگا۔ اس سلسلے میں جگہ کی کمی کا سامنا کرنا پڑ سکتا ہے، کیوں کہ شہروں میں اکثریت کی رہائش فلیٹوں یا چھوٹے گھروں میں ہوتی ہے، مگر اس کا یہ حل ہے کہ ایسے افراد جو اپارٹمنٹس میں رہتے ہیں، وہ اپنی بالکلونی میں گملوں اور پلاسٹک کے پوس میں سبزیاں اگا سکتے ہیں جیسے پاک، کریلا، پودینہ، دھنیا، ہری مرچ اور ٹماٹر وغیرہ۔ اگر آپ کے گھر میں کچھ جگہ ایسی ہے جہاں باٹھچہ بنایا جاسکتا ہے تو یہ بہت ہی خوشی کی بات ہے اور آپ اس سے پورا پورا فائدہ اٹھائیں۔ صحت اور رقم کی بچت بھی ہوگی اور مہمان آپ کے ذوق کی تعریف کیے بغیر نہ رہیں گے۔ گھر اگر بڑا ہو تو پکن کے عقبی حصے میں ایک چھوٹا سا پکن گارڈن بنایا جاسکتا ہے۔ تھوڑی سی محنت اور توجہ سے آپ گھر بیٹھے تازہ سبزیاں حاصل کر سکتی ہیں بس اس بات کا خیال رکھنا ہے کہ کون سی سبزی کس موسم میں اگائی جاسکتی ہے۔ گھریلو کاشت کاری کا سب سے بڑا فائدہ یہ ہے کہ مہنگی اور مضر صحت سبزیوں کی خریداری سے بچ جاتے ہیں۔

الارض پیدا نہیں ہوں گے، بلکہ پودے بھی ہرے بھرے رہیں گے۔ سبزیاں اور دیگر پودے اگانے کے لیے ایسی جگہ کا انتخاب کیا جائے جہاں سورج کی روشنی آسانی سے پہنچ سکے۔ کچھ پودے ایسے ہوتے ہیں جو پرندوں کی مرغوب غذا ہوتے ہیں جیسے دھنیا، مرچیں، توری اور اجوائن کے پودے۔ ایسی صورت میں ان کا خاص خیال رکھنا پڑتا ہے۔ یہ بات بھی حقیقت ہے کہ گھر میں خودی سبزیاں یا پودے اگانے میں کافی دشواریوں کا سامنا کرنا پڑتا ہے، مگر آپ کی محنت رائیگاں نہیں جاتا اور چند ہی دنوں میں بیج سے نئی نئی کوپلیں پھولنے لگی ہیں اور پھر سبزی کی نشوونما شروع ہو جاتی ہے۔

یہ بات یاد رکھیں کہ سبزیوں کی کاشت کے لیے پینے کا پانی استعمال کریں۔ نمکیات ملا پانی کھاد یا زمین کو سخت کر دیتا ہے اور اس میں پائے جانے والے نمکیات پودوں کی نشوونما کے لیے اچھے ثابت نہیں ہوتے۔ سبزیوں کو پانی دیتے وقت اس بات کا خیال رکھیں کہ پانی زیادہ اوپر نہ جائے ورنہ اس سے اگاؤ متاثر ہوگا۔ سردیوں کی سبزیوں کی کاشت ستمبر کے وسط میں کریں۔ پیری تیار کرتے وقت زمین کو ٹھنڈا کر لیں اور بیج لگا کر فوراً سے پانی دیں۔ گرمیوں کی سبزیوں میں بیوں کو دیوار کے ساتھ اونچا کر کے باندھیں تاکہ ہوا کا مناسب گزر ہو۔ اس طرح سبزیاں کیڑے مکوڑوں سے بھی محفوظ رہتی ہیں۔ گرمیوں کی سبزیوں کی کاشت کے لیے فروری کا وسط بہتر رہتا ہے۔

ابتداء میں کچھ پریشانیاں آتی ہیں، مگر ایک بار آپ کا چھوٹا سا باٹھچہ پھل پھول جاتا ہے تو آپ کو بھی خوشی ہوتی ہے اور آپ مشکلات پر قابو پانا سیکھ جاتی ہیں۔ گھر میں باغ بانی اور سبزیوں کی کاشت سے نہ صرف آپ کی بچت ہوتی ہے، بلکہ آپ کا گھر بھی خوب صورت اور خوشبوؤں سے مہکا مہکا رہتا ہے اور صحت بھی بہتر ہو جاتی ہے۔ اپنے بچوں کو صاف ستھری غذا اور ماحول دینے کے لیے تھوڑی سی کوشش کریں اور گھر میں سبزیاں اگانے کی شروعات کریں۔

فلاور پوس کے علاوہ پلاسٹک کی بیوکوں اور چھوٹی پالیوں میں بھی سبزیاں اگائی جاسکتی ہیں۔ جگہ کا انتخاب کرنے کے بعد پوس، بیوکوں اور پالیوں کا انتظام کریں۔ باغ بانی میں سب سے اہم عنصر مٹی ہوتی ہے۔ کیاریوں اور گملوں کی مٹی جتنی اچھی ہوگی، اتنی ہی اچھی سبزیاں اگیں گی۔ پودے اور سبزیاں کاشت کرنے کے لیے کسی قسم کے سامان کی ضرورت نہیں ہوتی بس مٹی کے ساتھ اچھی کھاد ضرور چاہیے ہوتی ہے۔ اس مقصد کے لیے گنے کے کچھ پے ہونے سے پتے یا جانوروں کا فضلہ آسانی سے مل جائے تو اسے بھی بطور کھاد استعمال کیا جاسکتا ہے۔ تیسرا مرحلہ بیج کی دستیابی کا ہوتا ہے اور اسے اپنے گھر سے قریب زمری سے خریدنا جاسکتا ہے۔ اس میں مشکل درپیش آئے تو اس کا بھی حل ہے۔ ٹماٹر، بیٹنی، توری، کریلا اور ہری مرچ کو سکھا کر ان کے بیج حاصل کیے جاسکتے ہیں۔ پودینے کی بیجیں حاصل کر کے اسے اگا سکتے ہیں۔ جہاں تک ممکن ہو سکے تو کیاریوں کے بیج حاصل کر کے انہیں اگائیں۔ کچھ ہی دنوں میں آپ کو یہ دیکھ کر مسرت ہوگی کہ محنت رنگ لائی ہے۔

اکثر لوگوں میں یہ خیال پایا جاتا ہے کہ کیاریوں اور گملوں سے کیڑے مکوڑوں میں اضافہ ہو جاتا ہے۔ اس کا حل یہ ہے کہ گملوں اور کیاریوں کا خیال رکھیں۔ ان کی خوب صفائی کریں اس سے نہ صرف حشرات

اقتباسات

ای

اباہی مجھے مارتے تھے تو امی بچا لیتی تھیں۔ ایک دن میں نے سوچا کہ اگر امی پلائی کریں گی تو باہی کیا کریں گے۔؟

یہ دیکھنے کے لیے میں نے امی کا کہا نہ مانا۔ انہوں نے کہا: بازار سے دہی لا دو۔ میں نہ لایا۔ انہوں نے سالن کم دیا میں نے زیادہ پر اصرار کیا۔ انہوں نے کہا بیڑھی پر بیٹھ کر کھاؤ۔ میں نے نیچے بیٹھ کر کھایا اور کپڑے بھی گندے کر لیے۔ میرا لہجہ بھی گستاخانہ تھا۔ مجھے پوری توقع تھی کہ امی ضرور ماریں گی مگر انہوں نے مجھے سینے سے لگا کر کہا۔ کیوں بڑا ماں صدمتے بنا رہو تو نہیں ہے؟ اُس وقت میرے آنسو تھے کہ رکتے نہیں تھے۔۔۔۔

انسان اور فطرت

ایک دن صبح میں بیٹھا فطرت پر غور و فکر کر رہا تھا کہ بادئیم کا ہا کا سا جھونکا درختوں سے ہوتا ہوا میرے پاس سے گز گیا۔ میں نے اُس جھونکے کو ایک ہولے بھگتے تہیم کی طرح آہیں بھرتے سنا "اے بادئیم! تو کیوں آہیں بھرتی ہے۔۔؟ میں نے پوچھا بادئیم نے جواب دیا "اس لیے کہ میں شہر سے لوٹ کو آئی ہوں۔ جس کی سڑکیں سورج کی گرمی کی وجہ سے ابھی تک تپ رہی ہیں۔ مختلف بیماریوں کے جراثیم نرم و نازک پاکیزہ لباس کے ساتھ چٹ گئے ہیں۔ کیا تم بھی آہیں بھرتے کا لعل دیتے ہو؟"

پھر میں نے پھولوں کے اشک آلود چہروں کی طرف دیکھا وہ آہستہ آہستہ سکسکیاں لے رہے تھے۔ "اے حسین و جمیل پھولوں! تم کیوں روتے ہو؟" میں نے سوال کیا۔ ایک پھول نے اپنا نرم و نازک سر اٹھایا اور سرگوشی کے لہجے میں کہنے لگا۔ "ہم اس لیے روتے ہیں کہ ابھی کوئی شخص ہمیں تو ذکر لے جائے گا اور شہر کی کسی منڈی میں فروخت کر دے گا"

پھر میں نے ندی کو بیوی کی طرح آہ زاری کرتے سنا دیکھا وہ اکلوتے بچے کی موت پر ماتم کر رہی ہو۔ "اے پاکیزہ ندی! بھلا تو کیوں روتی ہے؟" میں نے پوچھا وہ روتی سے سوال کیا۔ "یہ سن کر ندی نے کہا "میں اس لیے روتی ہوں کہ انسان نے مجھے شہر جانے سے مجبور کر دیا ہے۔ وہ مجھے گندی نالیوں میں ڈال کر میری پاکیزگی کو مٹا کر رہا ہے اور میری صفائی قلب کی نجاست سے گندا کرتا ہے۔ پھر میں نے پرندوں کو آہیں بھرتے سنا پھر میں پوچھا "اے پرندوں! تمہیں کیا دکھ ہے؟ تم کیوں آہیں بھرتے ہو؟ ان میں سے ایک پرندہ اڑ کر میرے پاس آیا اور کہنے لگا "یہ ابن آدم ابھی سح تھھیاریوں سے میں ہو کر اس کھیت میں آئیں گے اور اس طرح ہم پر حملہ آور ہوں گے جیسے ہم بچ جانے کے دشمن ہیں۔ ہم اس وقت ایک دوسرے کو الوداع کہہ رہے ہیں کیوں کہ ہمیں پتہ نہیں کہ کون شام کو صحیح سلامت گھر لوٹے گا اور کون موت کا شکار ہوگا۔ ہم جہاں جاتے ہیں موت ہمارا پیچھا نہیں چھوڑتی"

اب پہاڑوں کے پیچھے سورج طلوع ہو رہا تھا اور درختوں کی چوٹیوں پر اپنی شہری گزروں کو بکھیر رہا ہے۔ میں نے سراپا خشن کی طرف دیکھا اور کہا "جس چیز کو دست قدرت نے جنم دیا ہے۔ انسان اُس کو بر باد کیوں کر رہا ہے؟"

جیل جانا

گزشتہ دنوں میرے ایک دوست کو قتلگی سے پولیس پکڑ کر لے گئی۔ یاد ہے یہ قتلگی میرے دوست

کی نہیں پولیس کی تھی۔ لہذا اسے فوراً تین دن بعد چھوڑ دیا گیا۔ مجھے اس کی خوش قسمتی پر رنجک آ رہا تھا جسے بلا وجہ جیل میں رہنے کی سعادت نصیب ہوئی۔ ورنہ یہاں جانے کے لیے تو بڑے بڑے لوگوں کو بھی گھنٹوں تقریریں توڑ چھوڑ، مار کٹائی اور نہ جانے کیا کیا ناپسند فعل کرنا پڑتے ہیں، پھر کہیں جا کر انہیں جیل جانے کا موقع ملتا ہے۔ لیکن مجھے حیرانی ہوئی کہ لوگ اُسے رہا ہونے کی مبارک باد دے رہے تھے حالانکہ مبارک باتوں اس بات کی وجہ تھی کہ اب وہ عام آدمی نہیں رہا، کیوں کہ جیل جانے والا انسانوں کے جم غفیر سے یکدم الگ ہو کر اپنی انفرادیت کا احساس دلاتا ہے۔ جیل جانے سے وہ اس قدر اہم ہو جاتا ہے کہ اس کی ملاقات کے لیے کئی کئی سفارشی رقعے لانا پڑتے ہیں۔ گھنٹوں انتظار کرنا پڑتا ہے تب کہیں وہ جھروکوں سے جھلک دکھاتا ہے جیسے کسی نے آنکھ بھر کر نہیں دیکھا ہوتا اُسے دیکھتے ہی آنکھیں بھرتی ہیں۔

جیل جانا دراصل شریف ہونا ہے کہ شریف وہ ہوتا ہے جو جرم نہ کرے اور جرم ہمیشہ وہ کرتے ہیں جو جیل سے باہر ہوتے ہیں بلکہ جیل دنیا کا وہ واحد خطہ ہے جہاں سب سے کم چوریاں اڈا کے اور قتل ہوتے ہیں۔ یوں بھی اب ہمارے جیلوں میں اتنی جگہ نہیں آجیتے اس کے متعلق افراد سواب یہی مل ہے جو چند شریف شہری ہیں انہیں جیلوں میں بند کر دیا جائے۔

بڑا آدمی

بڑے آدمی کی تمام خوبیاں اور فضائل اس کی زندگی میں بھی کام آتے ہیں۔ اور مرنے کے بعد بھی اس کی عظمت کو جا بجا کرتے ہیں۔ چنانچہ ہم نے دیکھا کہ جب بڑا آدمی مرتا ہے تو اگلے دن خبر آتی ہے کہ اس شہر کے تمام بڑے آدمی شریک ہوئے۔

تاہم بڑے آدمی کاروں میں قبرستان پہنچ جاتے ہیں۔ کندھا دینے والے چار آدمی چھوٹے آدمی ہوتے ہیں کیوں کہ ان کے کندھے چوڑے اور مضبوط ہوتے ہیں۔ وہ ہمیشہ بڑے آدمیوں کو کندھا دیتے ہیں۔ افسوس کے بڑے آدمی بھی بالآخر اس جہان فانی سے کوچ کر جاتے ہیں اور انہیں جہنم کی کونٹیوں سے نفل مکانی کر کے بقیہ عمر چھوٹے آدمیوں کے ساتھ دو گز والے پلاٹ کی قبروں میں بسر کرنا پڑتی ہے۔ بڑے آدمیوں کو چاہیے کہ وہ اس بات پر غور کریں اور یہ بات اپنے بڑے آدمیوں کے گوش میں لائیں۔

آسمان

ذرا نظر اٹھا کر آسمان کی طرف دیکھو کتنا اُونچا ہے۔ یہی وجہ ہے کہ اگر کوئی اس پر سے گرے تو بہت چوٹ آتی ہے۔ بعض لوگ آسمان سے گرتے ہیں تو جھجور میں اُلک جاتے ہیں، وہیں بیٹھے جھجور میں کھاتے رہتے ہیں، لیکن جھجور میں بھی تو کہیں کہیں ہوتی ہیں، ہر جگہ نہیں ہوتیں۔

کہتے ہیں کہ پرانے زمانے میں آسمان اتنا اُونچا نہیں ہوتا تھا۔ غالب نام کا شاعر جو دو سو سال پہلے ہوا ہے، ایک جگہ کسی سے کہتا ہے، کیا آسمان کے برابر نہیں ہوں میں؟ جوں جوں چیزوں کی قیمتیں اُونچی ہوتی گئیں، آسمان ان سے باتیں کرنے کے لیے اوپر اُٹھتا گیا۔ اب نہ چیزوں کی قیمتیں نیچے آتی ہیں نہ آسمان نیچے اترتا۔

ایک زمانے میں آسمان پر صرف فرشتے رہا کرتے تھے پھر ہم تم جانے لگے۔ جو خود نہیں جاسکتے تھے ان کا دماغ چلا جاتا تھا۔ یہ نیچے دماغ کے بغیر ہی کام چلا لیتے تھے۔ بڑی حد تک اب بھی یہی صورت حال ہے۔ پیارے بچو! راہ چلنے میں آسمان کی طرف نہیں دیکھنا چاہیے تاکہ شوکر نہ لگے۔ جو زمین کی طرف دیکھ کر چلتا ہے اُسے شوکر نہیں لگتی۔

محبت

اللہ سے انسان محبت کرتا ہے اور یہ چاہتا ہے کہ اللہ بھی اس سے محبت کرے مگر محبت کے لیے وہ کچھ دینے کو تیار نہیں، اللہ کے نام پر وہی چیز دوسروں کو دیتا ہے، جسے وہ اچھی طرح استعمال کر چکا ہو، چاہے وہ لباس ہو یا جو تار، وہ خیرات کرنے والے کے دل سے اُتری ہوئی چیز ہوتی ہے، اور اُس چیز کے بدلے وہ اللہ کے دل میں اترنا چاہتا ہے۔

M^{and}S Real Estate LLC

The Key to Your Dreams

Are **YOU** an **ambitious investor** looking to **buy** residential or commercial property in Dubai?

Are **YOU** interested in **selling** or **renting** residential or commercial property in Dubai?

Do **YOU** want to do business with a company highly regarded for its **personal approach, honesty** and **integrity**?

- **M&S Real Estate** is the fastest growing real estate service provider in the UAE with a continuously growing selection of residential, office, retail and industrial properties for sale and rent.
- **M&S Real Estate** promises every eager investor whether locally or worldwide the best value for money.
- **M&S Real Estate** has an exclusive and extensive property database that specialises in the high-end of the UAE property market.
- **M&S Real Estate** delivers the best opportunities available to every investor, and has become a pioneer in both residential and commercial real estate sectors.

*"At **M&S Real Estate** we believe that our **clients** are entitled to the **highest standards of service and care**. We treat each client as an **individual** and focus on ensuring that their **individual needs are met**."*

M&S Real Estate can help YOU find the Key to your Dreams...

Email: info@msrealestateuae.com

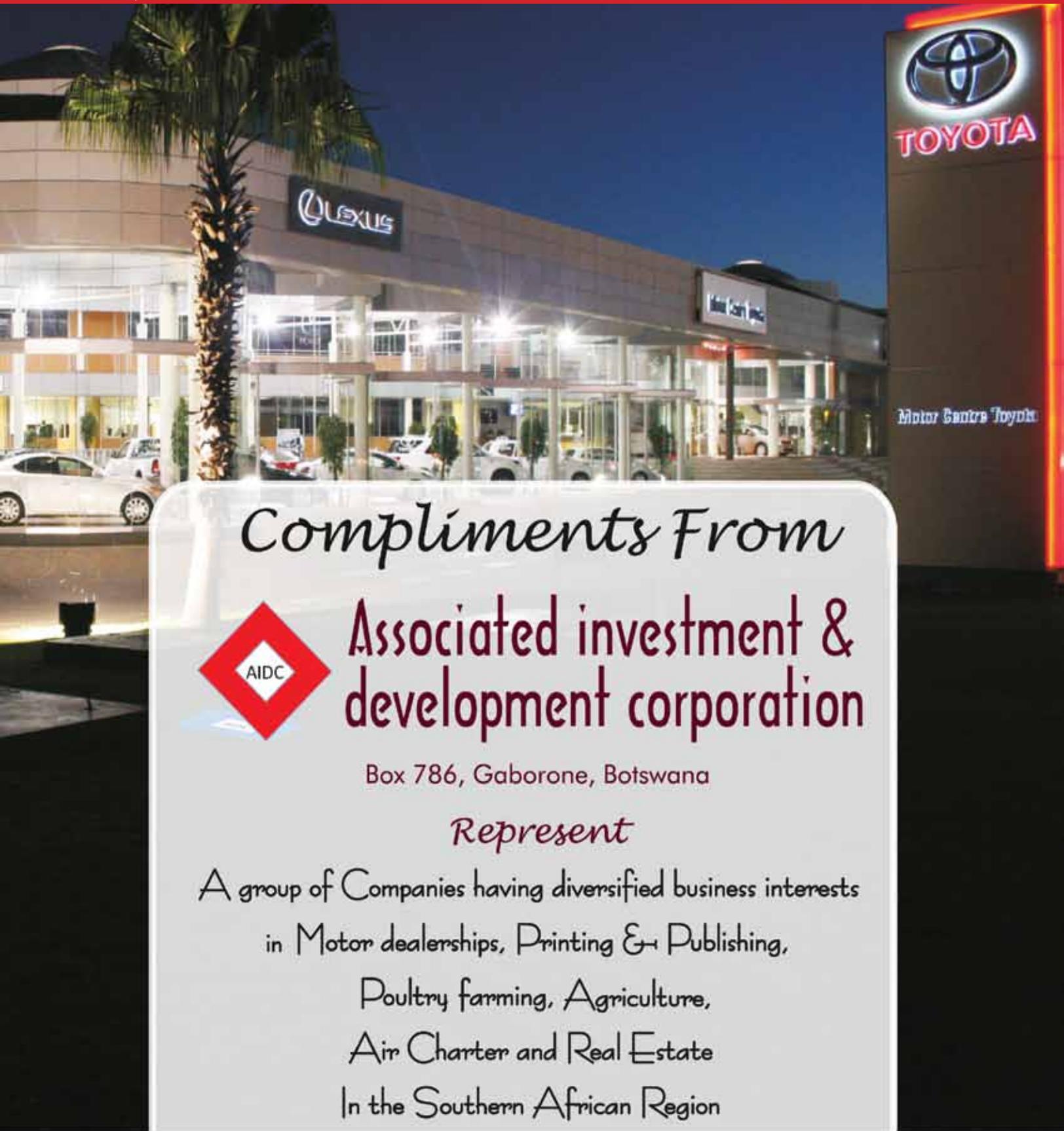
Call: +971 4 4581678

Visit: www.msrealestateuae.com

Managing Directors
Shakeel Harun
Shaakir Haroon

CEO
Haroon Karim

Sales Director
Mohammad S Harun

Compliments From

Associated investment & development corporation

Box 786, Gaborone, Botswana

Represent

A group of Companies having diversified business interests
in Motor dealerships, Printing & Publishing,
Poultry farming, Agriculture,
Air Charter and Real Estate
In the Southern African Region

Directors: Abdul Sattar Dada, Yusuf Dada